

wroclaw.pl

Spaceruj latem

Wędrówki
po ciekawych zaka-
markach miasta
i gry terenowe,
a wszystko bezpłat-
nie. Skorzystasz?

str. 12

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

NR 26 (236), 9-15.07.2025

ZOO Wrocław ma już 160 lat

- 1100 gatunków zwierząt
- 12 tys. osobników
- 1,59 mln gości w 2024 r.

str. 10-11

Urodziny dla całej rodziny

Pada coraz mocniej. Służby w gotowości

Ślęza może przekroczyć stany ostrzegawcze. Wrocław jest w stanie podwyższonej gotowości, ale nie grożą mu nawalne opady deszczu.

str. 4

Pomorska/Dubois: wymieniają tam tory

Do połowy października inaczej będą jeździć tramwaje linii 18 i 19. Są także korekty tras autobusowych. Kierowcom również będzie nieco trudniej.

str. 6

Sprawdź, czy u Ciebie też będzie operetka

Gwiazdy scen operetkowych wystąpią na czterech wrocławskich osiedlach, tuż koło domu i to zupełnie za darmo. Rusza niezwykle festiwal.

str. 13

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA WWW.WROCLAW.PL

Szanowni Państwo,

przyznam się do pewnej słabości – lubię w czasie urlopu być we Wrocławiu i poczuć się jak turysta. Wsiąść na rower i pojeździć po wałach, przejść się na mecz (uwaga, Śląsk Wrocław wraca do gry 18.07) lub do galerii neonów. Albo usiąść na bulwarze Dąbrowskiego i pogadać z Państwem o mieście.

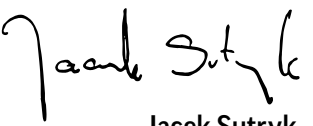
Są takie chwile, które przypominają nam, dlaczego kochamy Wrocław. Jedni odnajdują je podczas spacerów pośród parków i skwerów. Inni – w rytmie codzienności: gdy autobus na Jagodno jedzie bezkolizyjnie (no dobra, bardzo się cieszę z tego, jak ta komunikacja na Jagodno wygląda), gdy budujemy TAT od Kamiennej lub wymieniamy nawierzchnię 18 ulic w ramach „Wrocław na Dobrej Drodze”.

Dla tych, którym bliskie są bardziej standardowe pasje, mam zaproszenie do naszego ogrodu zoologicznego. Skończył 160 lat, ale energii mógłby pozazdrościć mu nie jeden nastolatek. Cztery dni świętowania, atrakcje dla całych rodzin, spotkania z opiekunami zwierząt i historia, którą wciąż piszemy razem. Wrocławskie zoo to nie tylko atrakcja turystyczna – to miejsce nauki, troski o ginące gatunki, ambasador naszej przyrody w samym sercu miasta.

Latem w mieście szczególnie ważne staje się bezpieczeństwo – i dlatego właśnie inwestujemy. Nowy sprzęt w Straży Miejskiej – kupiliśmy łodzie patrolowe, ciężarówki, samochody patrolowe, a nawet... konia – to konkretna pomoc w patrolach, w codziennej pracy funkcjonariuszy. Ale bezpieczeństwo to nie tylko technologia. To także zaufanie, edukacja i wspólnota – o czym cie-

kawie mówi w naszym magazynie prof. Jan Maciejewski, komentując rozwój programu „Bezpieczny Wrocław” i współpracę z tzw. grupami dyspozycyjnymi. Przez całe wakacje zachęcam do udziału w miejskich spacerach z przewodnikami – to Wrocław widziany z innej perspektywy: uważniejszej, wolniejszej, bardziej w dialogu z historią i teraźniejszością.

Lato we Wrocławiu nie musi oznaczać wyjazdu. Czasem wystarczy wyjść na spacer, kupić bilet na tramwaj, odwiedzić zoo – i zrozumieć, że najciekawsze rzeczy dzieją się tuż obok. Do zobaczenia, gdzieś na rowerze. Do zobaczenia w mieście!

Jacek Sutryk
prezydent Wrocławia

POGODA

						
CZW. 10.07	PT. 11.07	SOB. 12.07	ND. 13.07	PN. 14.07	WT. 15.07	ŚR. 16.07
22°C	20°C	20°C	22°C	25°C	26°C	26°C

KARTKA Z KALENDARZA

LIPIEC

10 lipca 1877

we Wrocławiu uruchomiono **tramwaje konne**. Drewniane wagony ciągnęły konie rasy Jutlandzkiej. Każde zwierzę pracowało 4-5 h dziennie, a potem było zmieniane przez inne. Tramwaje kursowały do 1906 r.

10 lipca 2022

w Dolnośląskiej Izbie Lekarskiej przy Kazimierza Wielkiego 45 otwarto gabinet pełen pamiątek rodzinnych lekarzy: Hanny i **Ludwika Hirsfeldów**. Dzięki niemu cały świat oznacza grupy krwi tak samo: o, A, B i AB.

12 lipca 2024

otwarto **zazieleniony pl. Nowy Targ**. Zasadzono tam 63 tys. roślin, w tym ponad 100 drzew. Zrobione zostało przyłącze wodociągowe i system automatycznego nawadniania. Plac czeka jeszcze na fontannę.

13 lipca 1997

woda zalała centrum Wrocławia. Każdy, kto był wtedy w mieście, ma w głowie tysiące obrazów: krążące helikoptery, ciężarówki dowożące worki. Zalane zostało prawie 40 proc. miasta, w tym **osiedle Kozanów**.

13 lipca 2006

Hala Stulecia została wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Wcześniej powrócono także do jej historycznej nazwy, co nie wszystkich mieszkańców przekonało. Ludowa czy Stulecia – na pewno jest wyjątkowa.

Nowoczesne pojazdy w Straży Miejskiej

Bezpieczny Wrocław to program, który rozpoczął się w kwietniu 2025 roku. W jego ramach służby i ratownicy uczą wrocławianki i wrocławian pierwszej pomocy i obrony cywilnej. Ale także miasto „się dozbraja” na wypadek klęsk żywiołowych. Co to znaczy?

Redakcja

Tylko w ostatnich miesiącach miasto przeznaczyło na nowy sprzęt transportowy niemal 1,3 mln zł, a łączne inwestycje w ciągu ostatnich dwóch lat przekroczyły 4 mln zł. Władze miasta podkreślają, że wszystkie te działania mają jeden główny cel: zwiększenie odporności Wrocławia na sytuacje kryzysowe oraz zapewnienie mieszkańcom jak najwyższego poziomu bezpieczeństwa.

Ciężarówka na trudne warunki i trzy radiowozy

Do końca czerwca br. Straż Miejska przeznaczyła blisko 1,3 mln zł na nowy sprzęt transportowy. Największym zakupem była ciężarówka Volvo FL z napędem 4x4

o wartości prawie 900 tys. zł. To pojazd specjalistyczny, przystosowany zarówno do jazdy miejskiej, jak i poruszania się w trudnym terenie – np. podczas powodzi. Pojazd może przewozić ładunki o masie do 4,2 t, a dodatkowo z przodu zamontowano elektryczną wyciągarkę pomocną w akcjach ratunkowych.

Straż Miejska wzbogaciła się także o trzy nowe Fordy Transit Courier Combi N1, które kosztowały blisko 400 tys. zł. Pojazdy trafiły do Oddziału Ochrony Środowiska. To wielozadaniowe vany, które mieszczą do pięciu osób i mają dużo miejsca na sprzęt.

Dla skutecznej ochrony

W zeszłym roku Wrocław przeznaczył na sprzęt dla Straży Miejskiej ponad 2,5 mln zł. Zakupiono m.in. dwie łodzie patrolowo-ratownicze (wypożyczone w sonar, defibrylator AED, deskę ortopedyczną i apteczkę), nowe quady Yamaha Grizzly 700 i drony DJI, które pomagają strażnikom patrolować tereny trudno dostępne. Jak wyjaśnia Waldemar Forsyjak: – Na quadach można patrolować wały nadrzeczne czy tereny leśne. Z kolei drony wykorzystujemy do monitorowania składowisk śmieci, terenów działkowych czy poszukiwań

osób zaginionych. Sprzęt wspiera także współpracę z policją.

Zaplecze logistyczne

Wrocław zainwestował także w pneumatyczne i stelażowe namioty, mobilne stacje zasilania oraz agregaty prądotwórcze, które zapewniają ciągłość działania służb w razie awarii prądu.

– W zarządzaniu kryzysowym niezwykle ważne jest posiadanie odpowiednich zasobów dostępnych 24 h na dobę. Dzięki kompleksowemu przygotowaniu, odpowiednim procedurom, właściwemu sprzętowi oraz współpracy między służbami,

reagowanie staje się szybsze i bardziej skuteczne – zaznacza Bartłomiej Bajak, dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMW.

SM dysponuje budżetem 42 mln zł rocznie – o 20 mln zł więcej niż 6 lat temu. Liczy 300 funkcjonariuszy

Gdzie sprawdzić wyniki matur?

We wtorek 8 lipca tegoroczni maturzyści poznali wyniki egzaminów, które odbyły się w maju. Opublikowano je online w tzw. Zintegrowanym Interfejsie Użytkownika na stronie: ziu.gov.pl/login. Tego samego dnia szkoły otrzymały świadectwa i aneksy z wynikami dla każdego maturzysty.

Centralna Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu opublikowała wstępne wyniki matur w województwie dolnośląskim. Z 16 839 osób, które przystąpiły do obowiązkowych egzaminów, zdało 13 199, czyli ponad 78 proc.

Oddali hołd pomordowanym profesorom

W nocy z 3 na 4 lipca 1941 roku Niemcy aresztowali we Lwowie kilkudziesięciu wykładowców uczelni, członków ich rodzin i znajomych. Hitlerowcy rozstrzelali ich 4 lipca na Wzgórzach Wuleckich. W rocznicę tych wydarzeń przed pomnikiem Martyrologii Profesorów Lwowskich we Wrocławiu zorganizowano apel pamięci. Kwiaty złożyli przedstawiciele władz miejskich, wojewódzkich, reprezentacje szkół wyższych, instytucji, organizacji studenckich, organizacji kombatanckich.

Oddaj krew, jeśli możesz

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa apeluje o oddawanie krwi. Pilnie poszukiwane są wszystkie grupy. Do centrum przy ul. Czerwonego Krzyża 5/9 można zgłosić się w pon., śr. i czw. w godz. 7–17.30, we wt. i pt. od 7 do 13.30 i w sob. w godz. 7.30–12. Akcje wyjazdowe w najbliższych dniach organizowane są: 10.07 w godz. 9–13 przy Centrum Południe, ul. Powstańców Śląskich 15/17; 11.07 w godz. 9–13 przy Kauflandzie, al. Armii Krajowej 47; 12.07 w godz. 10–14 na Rynku Psiego Pola.

Jedziesz na wakacje? Sprawdź paszport

Wakacje już trwają, warto sprawdzić ważność paszportu. Zobacz, gdzie we Wrocławiu i w okolicy na Dolnym Śląsku można wyrobić paszport i ile trzeba czekać na dokument.

Tomasz Wysocki

Paszport jest wymagany w przypadku wyjazdu do krajów spoza strefy Schengen. Większość krajów wymaga przynajmniej 6 miesięcy ważności paszportu. Na wyrobienie dokumentu trzeba poczekać około miesiąca, w szczególnych sytuacjach termin może się wydłużyć.

W Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim (pl. Powstańców Warszawy 1) sprawy paszportowe można załatwiać od pon. do pt. w godz. 8.15–15.30, w śr. do 18 oraz w CH

Magnolia (ul. Legnicka 58) od pon. do pt. w godz. 9–18.

Wrocławianie nie muszą składać wniosku w miejscu zamieszkania, mogą to zrobić w Terenowym Punkcie Paszportowym. Oto najbliższe punkty: Trzebnica – ul. Leśna 1, tel. 71 387 95 99 ■ Wołów – ul. Rynek 34, tel. 71 319 13 00 ■ Strzelin – Rynek 10, tel. 71 783 01 20, 71 783 01 21 ■ Środa Śląska – pl. Wolności 5, tel. 71 396 07 22 ■ Oława – ul. 3 Maja 1, tel. 71 301 15 55 ■ Kąty Wrocławskie – Rynek 1, pok. nr 4, tel. 71 390 71 54.

W CH Magnolia do punktu trzeba się umówić: www.wro.news/paszport

Służby monitorują sytuację powodziową na bieżąco

Na Dolnym Śląsku może spaść do 10.07 aż 90 mm deszczu – tyle, ile notuje się przez miesiąc. IMGW wydał ostrzeżenie hydrologiczne dla Odry i jej dopływów, w tym dla Ślęzy, która w obrębie miasta może przekroczyć stany ostrzegawcze. Wrocław jest w stanie podwyższonej gotowości, ale nie grożą mu nawałne opady deszczu.

Anna Aleksandrowicz

Miasto jest dobrze przygotowane na ewentualne skutki intensywnych opadów. W przypadku wystąpienia zagrożeń w gminach sąsiednich, Wrocław deklaruje gotowość do udzielenia wsparcia w działaniach ratunkowych.

Chuchanie na chłodne

Wody Polskie poinformowały właśnie o zakończeniu akcji sprzątania worków przeciwpowodziowych na terenie Wrocławia. Oznacza to, że miasto jest przygotowane do sezonu letniego. Wspólnie z Politechniką Wrocławską Urząd Miejski Wrocławia prowadzi prace nad koncepcją awaryjnego i docelowego zabezpieczenia terenów w rejonie ulic Skoczylasa/Promenada i ul. Główniej, które są szczególnie narażone na ryzyko powodziowe.

Magazyn piasku przy ul. Wyboistej do walki z wodą powodziową, nowe motorówki do patroli i drony

Wśród zakupów znalazły się: ■ ciężarówka Volvo FL 4x4 za 900 tys. zł, przystosowana do działań w zalanych i trudno dostępnych miejscach ■ trzy nowe radiowozy Ford Transit Courier za 400 tys. zł dla Oddziału Ochrony Środowiska ■ quady i drony do patrolowania wałów przeciwpowodziowych i trudno dostępnych terenów za 1,2 mln zł ■ łódzie patrolowo-ratownicze z wyposażeniem medycznym i sonarami za 1,25 mln zł ■ namioty, agregaty prądotwórcze i mobilne stacje zasilania za 162 tys. zł. Wrocław przygotował również specjalne kontenery z wyposażeniem przeciwpowodziowym: – węże, radiostacje, zestawy oświetleniowe i worki z piaskiem – które w razie potrzeby mogą być szybko użyte w akcjach ratunkowych.

Szkolenia dla liderów

W ramach programu prowadzone są także szkolenia dla osiedlowych liderów powodziowych, którzy będą wspierać mieszkańców podczas ewentualnych lokalnych zagrożeń. Warto brać udział w piknikach osiedlowych, na których można dowiedzieć się, jak każdy z nas powinien zachować się podczas kryzysu, by go pokonać.

Plan zaktualizowany

Po powodzi z września 2024 roku, Plan Operacyjny Ochrony przed Powodzią został zaktualizowany, aby skuteczniej zabezpieczać miasto przed podobnymi zagrożeniami w przyszłości. – Przeprowadziliśmy szczegółową weryfikację zasobów sprzętowych i magazy-

nowych oraz zintensyfikowaliśmy wymianę informacji ze służbami. Dzięki temu, w przypadku pojawienia się ewentualnych zagrożeń, jesteśmy w pełni przygotowani do szybkiego i skutecznego podjęcia działań – zapewnia Bartłomiej Bajak, dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMW.

Ponadto, Wody Polskie, Państwowa Straż Pożarna i Wojska Obrony Terytorialnej przygotowują się do ćwiczeń przeciwpowodziowych na Kanale Miejskim we wrześniu 2025 roku. – Ich celem jest doskonalenie współpracy i skuteczności – podkreśla Joanna Bisiecka-Szymczak z biura prasowego UMW.

Nowe pojazdy i sprzęt

Wrocław intensywnie rozbudowuje infrastrukturę i wyposażenie służb miejskich, by lepiej radzić sobie z takimi zagrożeniami, jak powódzie i silne burze. Tylko w ostatnich miesiącach na nowy sprzęt transportowy i ratowniczy przeznaczono ponad 1,3 mln

Za nami miesiąc wspólnego świętowania i zabawy

Justyna Steczkowska wystąpiła z innymi gwiazdami na Rynku 25.06

Święto Wrocławia w tym roku trwało miesiąc. W tym czasie stolica Dolnego Śląska tętniła koncertami, wydarzeniami plenerowymi, warsztatami i rodzinnymi atrakcjami. A dziesiątki tysięcy wrocławian i gości odwiedziły najpiękniejsze zakątki miasta, by wspólnie spędzać czas.

Redakcja

Główne obchody wypadają 24 czerwca, czyli w dzień św. Jana Chrzciciela. Tego dnia przez wrocławski Rynek przeszedł tradycyjny pochód radnych w asyście orkiestry. Na trasie przemarszu uczestnicy spotkali się z kupcami z Jarmarku Świętojańskiego, a także wzięli udział w koronacji Króla Kurkowego. Odbyła się uroczysta sesja rady miejskiej, podczas której wręczono tytuł Civitate Wratislaviensi Donatus i Nagrody Wrocławia.

Podczas tegorocznego Święta Wrocławia mieszkańcy i turyści mogli wybierać spośród 80 róż-

nych wydarzeń – symbolicznie nawiązujących do jubileuszu 80 lat polskiego Wrocławia. Na Bastionie Sakwowym odbyły się trzy wyjątkowe koncerty, a także Wrocławskie Śniadanie, podczas którego restauratorzy wydali 1200 porcji dla wrocławian. Mieszkańcy mogli także skosztować słodkości na placu Gołębim, gdzie odbył się Deserowy Chillout. Przygotowano aż 20 tysięcy porcji. A na bulwarze Xawerego Dunikowskiego odbyło się tradycyjnie Gastro Miasto.

Polsat zorganizował na wrocławskim Rynku koncert „Wrocław Przyszłości”, w którym wystąpiło 12 gwiazd, a wśród nich Justy-

na Steczkowska, Kayah, Natalia Szroeder, Grzegorz Hyży i Oskar Cyms, chór PWR i orkiestra. Centrum miasta stało się także niezwykłym ekranem. Magiczna iluminacja zabrała widzów w podróż przez historię Wrocławia. Świętowaliśmy nie tylko w centrum, ale także na wrocławskich osiedlach: na Leśnicy barwna Noc Świętojańska, a entuzjastów sztuki cyrkowej przyciągnął 8. Cyrkowy Festiwal Podwórkowy Cyrkopole na Psim Polu.

Kulminacyjnym momentem obchodów Święta Wrocławia był koncert ZAZ i Sary James na placu Wolności – wydarzenie zgromadziło około 10 tysięcy osób.

Nowe trasy na Jagodno. Jak oceniają je mieszkańcy

Minął pierwszy miesiąc od uruchomienia nowej organizacji tras autobusowych na Jagodno. Zmiany wprowadzone 5 maja miały na celu usprawnienie komunikacji, poprawę punktualności oraz zapewnienie lepszych połączeń z centrum miasta i innymi osiedlami. Jak pokazuje raport Wydziału Mobilności Miejskiej UMW, wstępne efekty są pozytywne. Poznajcie szczegóły.

Redakcja

– Zmieniliśmy nie tylko przebieg tras, ale sposób myślenia o połączeniach z Jagodna. Zamiast jednego zatłoczonego autobusu – większy wybór linii, bezpośrednie połączenia z centrum i wyraźna poprawa komfortu podróży – podsumowuje prezydent Wrocławia Jacek Sutryk. – To dopiero początek. W planach mamy kolejne inwestycje: budowę tramwaju na Jagodno czy, już trwającą, budowę TAT między kościołem św. Ducha a Armii Krajowej.

Co się zmieniło?

Zmiany objęły m.in. wydłużenie linii N do pętli Jagodno P+R, nowe kursy linii 148 i 145, a także przedłużenie linii 112 i 113 do Galerii Dominikańskiej. Skorygowano także trasę szkolnej linii 310, aby ułatwić dojazd do szkoły przy ul. Asfaltowej.

– Wyniki są budujące – mówi Witold Woźny, prezes MPK. – Średnie wypełnienia pojazdów sięgają 65 proc., co świadczy o racjonal-

nym wykorzystaniu floty. Nie obserwujemy tłoku ani przepełnień, a pasażerowie coraz częściej podkreślają wygodę i dostępność nowych rozwiązań.

Z danych wynika, że najczęściej pasażerów korzysta z węzłów przesiadkowych: Dworca Głównego PKP, Autobusowego i Galerii Dominikańskiej. Popularnością cieszy się też bezpośrednie połączenie Jagodna z ul. Strzegomską. Wśród uwag mieszkańców pojawiały się obawy o punktualność oraz ograniczenia w dostępie do niektórych przystanków, m.in. przy Aquaparku i Renomie. Część z nich została już uwzględniona, inne będą rozpatrywane w kolejnych miesiącach.

Ręka na pulsie

Monika Kozłowska-Święconek, dyrektorka Wydziału Mobilności Miejskiej, zaznacza: – Na bieżąco analizujemy dane z pojazdów i sygnały od pasażerów. Tam, gdzie występują opóźnienia, np. w rejonie dworców autobusowego i kolejowego czy ul. Brücknera –

Nowe propozycje organizacji tras na Jagodno na razie się sprawdzają. Urząd będzie dalej je monitorował

będziemy szukać rozwiązań, choć przede wszystkim pracujemy tak, by wykorzystać jeszcze potencjał miasta, czyli przyspieszyć autobusy tam, gdzie jest jeszcze na to rezerwa – stąd przebudowa przy kościele św. Ducha czy plan budowy nowej pętli w Iwinach. Jednocześnie nie zapominamy o długofalowych inwestycjach, które pozwolą usprawnić cały układ komunikacyjny.

Co nowego?

Jednym z takich projektów jest właśnie rozpoczęta budowa wydzielonej jezdni autobusowej między ul. Bardzką a Kamienną oraz planowana sygnalizacja świetlna przy Dworcu Autobusowym. Oba działania mają kluczowe znaczenie dla płynności przejazdu na trasie Jagodno – centrum.

Miasto zapowiada, że nadal będzie prowadzić monitoring linii autobusowych na Jagodno, zwłaszcza jesienią, kiedy zmienia się sposób przemieszczania się uczniów. Kolejne korekty tras i częstotliwości kursowania mają być uzależnione od zgromadzonych danych i potrzeb mieszkańców.

➤ Raport na: www.wro.news/raport-jagodno

Dostałeś list od ministerstwa? Skorzystaj z badań

Trwa ogólnopolskie badanie zdrowia Polaków – WOBASZ: Wieloośrodkowe Ogólnopolskie Badanie Stanu Zdrowia Ludności. Jeśli otrzymasz zaproszenie do udziału, zgódź się. To akcja Ministerstwa Zdrowia i Narodowego Instytutu Kardiologii. Jej celem jest opracowanie lepszych metod zapobiegania chorobom układu krążenia.

Redakcja

Wrocław jest jedną z gmin, na terenie której trwa Wieloośrodkowe Ogólnopolskie Badanie Stanu Zdrowia Ludności (WOBASZ). Przeprowadza je Narodowy Instytut Kardiologii Stefana Kardynała Wyszyńskiego – Państwowy Instytut Badawczy, w ramach Narodowego Programu Chorób Układu Krążenia na lata 2022–2032.

Do badania zapraszane są osoby wylosowane z rejestru PESEL – każda z nich listownie otrzyma imienne zaproszenie. Badanie jest dobrowolne, bezpłatne i obejmuje wywiad zdrowotny, pomiary fizyczne, badania labo-

ratoryjne (cholesterol, glukozę, ciśnienie). Udział jest dobrowolny, bezpłatny i całkowicie bezpieczny.

Po zakończeniu badania uczestnicy otrzymają wyniki, a także ciśnieniomierz i broszurę informacyjną. Dane osób biorących udział w badaniu są chronione zgodnie z przepisami RODO i wykorzystywane wyłącznie do celów naukowych i statystycznych.

Dlaczego warto? Poza dbaniem o własne zdrowie pomagasz anonimowo tworzyć krajowe programy profilaktyki. Możesz uratować komuś życie – także w swojej rodzinie!

Więcej informacji o badaniu WOBASZ znajdziesz na stronie: <https://wobasz.gov.pl>

Pomorska/Dubois: rozpoczęli wymianę torów

MPK rozpoczęło wymianę czterech rozjazdów w obrębie skrzyżowania Pomorskiej z Dubois. To spora inwestycja, więc zaplanowana jest do połowy października. Oznacza to istotne zmiany w kursowaniu tramwajów linii 18 i 19 oraz korekty w przebiegu tras autobusowych. Kierowcy również będą mieć trudniej.

Bartosz Chochołowski

W tym rejonie miasta to kolejne tramwajowe utrudnienia. Przez dwa lata do 2023 roku trwał remont mostów Pomorskich. Do połowy ubiegłego roku toczyła się dwuletnia przebudowa ul. Pomorskiej. Teraz – co prawda przez tylko trzy i pół miesiąca – remontowane będą tory.

Dlaczego etapami?

– Ten remont nie był realizowany jednocześnie z przebudową ul. Pomorskiej i mostów Pomorskich ze względu na konieczność etapowania prac i zapewnienia ciągłości ruchu tramwajowego i kołowego w rejonie węzła – wyjaśnia Daniel Misiek z MPK. – Jednoczesne zamknięcie wszystkich relacji wymusiłoby całkowite wyłączenie skrzyżowania i odcięcie komunikacyjne tej części miasta, dlatego prace podzielono na etapy.

A potem węzeł przesiadkowy

Na tym się jednak nie skończy, bowiem gdy MPK zamknie plac budowy, tuż obok otworzą kolejny Wrocławskie Inwestycje. I będzie to gigantyczna inwestycja, której efektem będzie powstanie nowego, nowoczesnego

W ramach TORYwolucji robotnicy wymienią cztery rozjazdy w obrębie skrzyżowania Pomorska/Dubois

i zielonego węzła przesiadkowego na Drobnera przy skrzyżowaniu z Dubois. W ten sposób najwyższy peron przystankowy w mieście, zadziwiający większość przyjezdnych, przejdzie do historii.

Warto wspomnieć, że MPK zmodernizowało węzeł przesiadkowy

na pl. Powstańców Wielkopolskich, a Wrocławskie Inwestycje zleciły zaprojektowanie przebudowy ul. Słowiańskiej. Od lat na osiedlu trwa boom inwestycyjny.

Zmiany dla kierowców

Duże, ruchliwe skrzyżowanie będzie przejezdne, jednak kierowcy

muszą uzbroić się w cierpliwość i – przynajmniej na początku – przyzwyczaić do nowej organizacji ruchu. Patrzmy na znaki!

Wokół miejsca prowadzenia robót jeździ się niemal tak, jak na rondzie, ale nie okrągłym – objeżdża się zamkniętą centralną część skrzyżowania.

Ruch tramwajowy ma być wyłączony przez około 70 dni. Prace mają potrwać do połowy października.

Tramwaje i autobusy jadą od 5.07 innymi trasami

Wydział Transportu Urzędu Miejskiego informuje, że w związku z wymianą rozjazdów tramwajowych na skrzyżowaniu ul. Pomorskiej i Dubois inną trasą będą jeździły pojazdy komunikacji miejskiej. Chodzi o tramwaje dwóch linii: 18 i 19, a także autobusy 8 linii: 5 dziennych – K, 128, 132, 142 i 144 i trzech nocnych: 240, 250 i 257. Część autobusów zmieni lokalizację swoich przystanków.

➤ Wszystkie zmiany na: www.wro.news/remont-dubois-pomorska

INWESTYCJA W LICZBACH

4,6 mln zł
koszt remontu

70 dni
planowany czas

Powstańców Śl.: zmiana organizacji ruchu 12.07

Remont ul. Powstańców Śl. ma zostać wykonany w ciągu pół roku

Kostka czy asfalt – oto było pytanie. Po długich dyskusjach stanęło na asfalcie. Przebudowa ulicy zacznie się w pierwszej połowie lipca i zakończy planowo w ciągu 6 miesięcy.

Błażej Organisty

Sześć firm chciało wyremontować Powstańców Śl., ale zadanie wykonać może tylko jedna. Przetarg, na trzy odcinki ulicy, wygrała spółka Pro-Tra Building, z którą Zarząd Dróg i Utrzymywania Miasta we Wrocławiu właśnie podpisał umowę na 14,1 mln zł.

Inwestycja jest teoretycznie podzielona na trzy etapy, ale będą one wykonywane w tym samym czasie:

- Swobodna – ul. Radosna (550 m)
- Wielka – pl. Powstańców Śl. (220 m)
- pl. Powstańców Śl. – al. Hallera (365 m).

Planowany termin zakończenia to styczeń 2026 roku. Utrudnienia, z którymi muszą liczyć się kierowcy i pasażerowie autobusów, mimo że nie będzie objazdów, zaczęną się w nocy z 11 na 12.07. Najważniejsza z perspektywy kierowców zmiana to zastąpienie kostki kamiennej asfalcem. Taka decyzja zapadła po wielomiesięcznych negocjacjach pomiędzy urzędnikami miejskimi a dolnośląskim konserwatorem zabytków.

Ostatecznie Daniel Gibski wziął pod uwagę interes społeczny i obciążenie komunikacyjne tej istotnej ulicy przejazdowej Wrocławia. Nad konserwatorskimi przeważały zatem argumenty stricte praktyczne o mniejszym

hałasie, krótszej drodze hamowania, trwalszym i lepiej widocznym oznakowaniu poziomym.

– Realizacja nie będzie łatwa, bo nawierzchnia jest niedotykana od lat i mogą się pod nią kryć niespodzianki, ale postaramy się sprostać wyzwaniu i zakończyć prace w terminie – podkreśla wiceprezes firmy Pro-Tra Building, Piotr Ekiert.

Odrębnym zadaniem jest zaplanowany remont pl. Powstańców Śl. zwanym rondem Powstańców Śląskich. Na owalnej jezdni, przy której stoją przedwojenne budynki, historyczna kostka kamienna zostanie. Ta inwestycja jest na etapie sporządzania projektu.

Kamienica Rydygiera 52-54 po remoncie

Jeszcze niedawno jej uroku nie było widać spod warstwy miejskiego osadu. Teraz przypomina pałac w centrum Wrocławia. Piękna kamienica ma białe balkony i elewację w kolorze jasnej oliwki.

Kamienica nr 52-54 przy Rydygiera to zbudowana w 1891 roku eklektyczna piękność, która znów zachwyca jasnymi odcieniami cegły i białymi balkonami.

Nad remontem pieczę sprawowały: Wspólnota Mieszkaniowa Rydygiera 52-54, Prywatny Zarząd Mieszkaniami i Gmina Wrocław. Zarząd Zasobu Komunalnego ma w budynku 53 proc. udziałów (28 mieszkań) i w takim procencie partycypował w kosztach renowa-

cji. W ramach prac kompleksowo odnowiono elewację frontową wraz z balkonami i wykonano docieplenie elewacji tylnej.

Ze starannością odtworzono historyczne detale architektoniczne, takie jak: klasycystyczne naczółki okienne, secesyjne gzymsy i dekoracyjne opaski. Dawne fotografie pozwoliły określić oryginalny kolor budynku z XIX wieku: oliwkową zieleń, z jasną cegłą i białymi elementami.

ZZK

Na Dobrej Drodze Czekoladowa...

Na Czekoladowej od ronda Cukrowników do skrzyżowania z ul. Francuską trwa remont jezdni w ramach programu „Wrocław na Dobrej Drodze”. Koszt prac wyniesie prawie 3,6 mln zł (razem z remontem Nefrytowej – będzie komunikat, kiedy ruszy ta część prac). Wierzchnie warstwy jezdni zostaną sfrezowane i położone dwie nowe, rozdzielone siatką wzmacniającą. Kierowcy mogą jechać połową jezdni w kierunku od ronda Cukrowników do ronda Bitwy Warszawskiej. W drugą stronę wiedzie objazd od ronda Bitwy Warszawskiej przez ulice Kwiatkowskiego i Zabrodzką. Autobusy linii 133, 607 i 933 mają tymczasowe przystanki na Zabrodzkiej. Remont ma potrwać ok. 2 miesiące.

Rozbetonowują skwer przy ul. Suchej

– Walczymy z betonozą: skwer przy ul. Suchej, nieopodal Stawowej robi się coraz bardziej zielononiebieski. Mamy już przyłącza wodno-kanalizacyjne – informuje Zarząd Zieleni Miejskiej.

Wyłożona płytami, w gorące dni rozgrzana jak patelnia przestrzeń przy Suchej zmieni się nie do poznania. Zieleni i elementy związane z wodą, które się tam pojawiają, sprawią, że będzie tam chłodniej i przyjemniej. Główną ideą projektu skweru przy Suchej jest zlikwidowanie miejskiej wyspy ciepła poprzez: rozszczelnienie chodników, stworzenie ogrodów deszczowych i wykorzystanie wody opadowej. Aby promować ekologiczne roz-

wiązania, zastosowano elementy architektury OZE i źródło wody pitnej. Tam, gdzie na razie jest beton, pojawią się: drzewa, krzewy i kwiaty (w sumie ma być około 3,5 tys. roślin) ■ pergola i ławka ■ źródło z wodą pitną ■ ogród deszczowy ■ drewniane ławki w falistym kształcie ■ ławka solarowa ■ stojaki na rowery w dwóch miejscach. Inwestycja finansowana z Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko.

... Moniuszki i Śniadeckich

Również ulice Moniuszki i Śniadeckich będą remontowane w ramach programu szybkich wymian nawierzchni „Wrocław na Dobrej Drodze”. Prace (w pakiecie z planowanym remontem ul. Bacciarelego) będą kosztowały prawie 6,3 mln zł. Kierowcy mogą jechać połową jezdni od Kochanowskiego do Paderewskiego. Autobus 259 w stronę Zwycięskiej pojedzie ulicami Chopina i Różyckiego. Na czas remontu wyłączono przystanek Śniadeckich NŻ (24300). Prace mają potrwać ok. 2 miesiące.

Wypięknieje podwórko na Gajowicach

Plac zabaw z pajakiem do wspinaczki, nowe ścieżki, oświetlenie i zieleni – wewnątrz Szczęśliwa, Pereca, Lwowska, Jemiołowa przejdzie metamorfozę. Niebawem w przetargu zostanie wyłoniony wykonawca. Koszt remontu: częściowo Fundusz Osiedlowy.

MATERIAŁY ORGANIZATORA

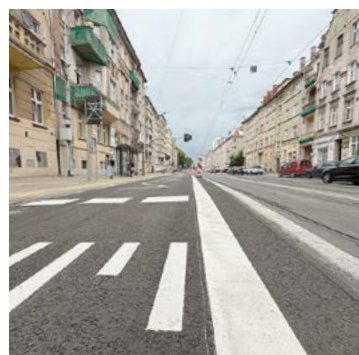
MATERIAŁY ORGANIZATORA

Naprawią dojścia przy Widnej na Hubach

Zaczął się demontaż istniejących nawierzchni i krawężników. Po tem nastąpi wykonanie podbudowy pod nawierzchnie utwardzone i ułożenie nawierzchni z kostki betonowej. Powierzchnia remontowanej nawierzchni: ok. 600 m, koszt 300 tys. zł.

Cztery nowe perony wiedeńskie już gotowe

Na skrzyżowaniu Sienkiewicza i Piastowskiej dobiegła końca budowa czterech peronów wiedeńskich. Rozpoczęta w lutym inwestycja zakończyła się odbiorami technicznymi. Pojazdy komunikacji miejskiej wróciły na stałe trasy.

MATERIAŁY ORGANIZATORA

Przebudowa mostu Oporowskiego bliżej

Spółka WI wybrała projektanta, który przygotuje dwie koncepcje, na podstawie jednej z nich wykona projekt przebudowy 35-metrowego mostu Oporowskiego nad rzeką Ślężą łączącego się z Solskiego i Grabiszyńską. Koszt dokumentacji 450 tys. zł.

MATERIAŁY ORGANIZATORA

Więckowskiego 21 będzie jak nowa

Wrocławskie Mieszkania remontują kamienicę przy ul. Więckowskiego 21. Prace obejmują: odnowienie elewacji frontowej, docieplenie elewacji podwórzowej i bocznej, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, docieplenie stropu parteru i wykonanie wentylacji. Prace, współfinansowane z Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-27, potrwać do listopada i pochłoną ok. 1,4 mln zł.

Jak wrócić z koncertu Letnie Brzmienia?

W weekend 11 i 12 lipca na Polach Marsowych odbędzie się festiwal „Santander Letnie Brzmienia 2025”. Aby ułatwić powrót z wydarzenia, Wydział Transportu uruchomi specjalną linię tramwajową T3, która będzie kursować co 3 min od godz. 23.30 na trasie: Stadion Olimpijski–Różyckiego–Kochanowskiego–most Szczytnicki–pl. Grunwaldzki–rondo Reagana–Curie–Skłodowskiej–Szczytnicka–Wyższyńskiego–Sienkiewicza–plac Bema–mosty Młyńskie–św. Jadwigi–most Piaskowy–Piaskowa–św. Katarzyny–bł. Czesława–Skargi–Kołątaja–Dworzec Gł.

Remont ulicy Poleskiej 12.07

W związku z planowanym remontem nawierzchni ul. Poleskiej, od wyjazdów porannych 12 lipca zmieni się organizacja komunikacji zbiorowej. Autobusy linii 150 (w kierunku Litewska) będą kursowały z pominięciem przystanków: Poleska, Kiełczowska, Żmudzka, Kowieńska i Inflancka. Autobusy linii 251 (w kierunku Litewska) będą kursować z pominięciem przystanków: Psie Pole (Rondo Lotników Polskich), Mulicka, Gorlicka i Szewczenki.

Komunikacja na mecz żużlowy 13.07

W związku z meczem żużlowym PGE Ekstraligi na Stadionie Olimpijskim Wydział Transportu uruchomi specjalną linię tramwajową T3, która będzie kursować co 20 min w godz. 14.40–16.30 na trasie: Dworzec Gł.–Piłsudskiego–pl. Legionów–Sądowa–Krupnicza–Kazimierza Wielkiego–Oławska–Traugutta–pl. Powst. Warszawy–most Pokoju–Wyższyńskiego–Szczytnicka–Curie–Skłodowskiej–rondo Reagana–pl. Grunwaldzki–most Szczytnicki–Kochanowskiego–Różyckiego–stadion Olimpijski. Po meczu od godz. 19. A linia autobusowa 143 w relacji Gaj–Sępólno przed i po meczu będzie miała dodatkowe kursy.

Rusza budowa ostatniego odcinka WOW

To świetna wiadomość szczególnie dla mieszkańców zakorkowanego południa Wrocławia. Samorząd województwa podpisał umowę z firmą Skanska na budowę ostatniego odcinka Wschodniej Obwodnicy Wrocławia.

Bartosz Chochołowski

Na tę informację musieliśmy długo czekać. Pierwszy odcinek Wschodniej Obwodnicy Wrocławia (WOW) powstał 12 lat temu. Inwestycja prowadzona przez marszałka województwa dolnośląskiego etapami rozrastała się i teraz zaczyna się w Długołęce, wpina w łącznik prowadzący do A8 i S8, a kończy... właśnie na Grota-Roweckiego, na wrocławskim Ołtaszynie.

To jeden z tych mniej typowych przypadków, kiedy obwodnica zamiast zdejmować ruch z miasta, zatruwa życie jego mieszkańcom. Dlatego dla wrocławian powstanie

odcinka od Grota-Roweckiego do alei Karkonoskiej jest kluczowe. – Odcinek, który ma powstać, odciążą nasze drogi i zmniejszy korki na południowych osiedlach. Mieszkańcy Wrocławia bardzo na niego czekają, dlatego podpisanie umowy to dobra wiadomość. Gmina Wrocław także finansowo czy gruntowo partycypuje w tej inwestycji z ekwiwalentem około 11 mln zł – mówił Jacek Sutryk, prezydent Wrocławia.

Kierowcy, którzy wcale nie chcą jechać na Ołtaszyn, pojadą dalej. Za rondem na Grota-Roweckiego będą mieli kolejne, z których zjadą na Kutrzeby, Radosną, Niebieską albo dojadą do al. Karkonoskiej lub

ul. Francuskiej. Rozpoczęcie budowy należy przyjąć z wielką ulgą, bo doprowadzenie do niej zajęło lata. Najpierw inwestor zmagał się z protestami. Gdy już uzyskał decyzję zezwalającą na inwestycję, rozpoczęła się długa procedura przetargowa. Postępowanie rozpoczęło się półtora roku temu, a do podpisania umowy doszło w poniedziałek 30 czerwca.

Zbuduje ją firma Skanska, ma na to 30 miesięcy. – Koszt inwestycji to aż 264 mln zł, a składają się na to środki europejskie, pieniądze samorządu województwa dolnośląskiego, budżetu państwa oraz samorządu Wrocławia. Dzięki tej

inwestycji domkniemy ciąg komunikacyjny od wschodniej strony miasta i dzięki temu wokół stolicy Dolnego Śląska powstanie pełny ring ułatwiający komunikację i transport – mówi marszałek województwa Paweł Gancarz.

Ostatni odcinek WOW będzie w większości czteropasmowy (po dwa pasy w każdym kierunku). Wzdłuż trasy powstaną drogi rowerowe. Będą również kładki dla pieszych, półtunel z ekranami akustycznymi przechodzący przez miejscowość Wysoka, a także most nad Ślężą i wiadukt nad linią kolejową nr 285 między Wrocławiem i Świdnicą.

MPK: Największy zakup „elektryków”

MPK Wrocław podpisało dziś umowę z Daimler Buses Polska na zakup 21 elektrycznych autobusów. Autobusy są niskopodłogowe, klimatyzowane, z szerokimi drzwiami i miejscem dla wózków. Mają pętlę indukcyjną i najnowsze systemy bezpieczeństwa.

Wrocławianie znają te „elektryki” z trasy linii autobusowej K

Bartosz Chochołowski

Nowe „elektryki” kursować będą na linii 106 łączącej dworzec kolejowy Wrocław Główny z lotniskiem oraz 129, która prowadzi z Poświętnego, przez Gądów do portu lotniczego. Tam będą mogły się doładować szybkimi pantografowymi ładowarkami. Poza tym 63 kierowców i 39 pracowników technicznych miejskiego przewoźnika zostanie przeszkolonych z obsługi autobusów i infrastruktury ładowania.

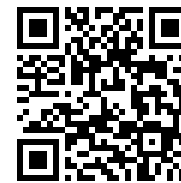
Koszt tej inwestycji (zakup autobusów, ładowarek i szkolenia) to ponad 87 mln zł. Ale ponad 78 mln zł pokryje bezzwrotne dofinansowanie z Narodowego Funduszu

Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, ze środków z KPO. – To jedno z większych dofinansowań, jakie MPK Wrocław pozyskało w ostatnich latach dla rozwoju floty autobusowej – i kolejny dowód, że myślimy o jutrze już dziś. Dzięki temu wsparciu kupujemy 9 autobusów przegubowych w ramach zamówienia podstawowego i 12 autobusów SOLO w ramach prawa opcji, z którego chcemy w pełni skorzystać – podkreśla Witold Woźny, prezes MPK Wrocław.

Daimler Buses Polska został wyłoniony w przetargu. Pierwsze dostawy nowych autobusów mają dotrzeć do Wrocławia w ciągu 18 miesięcy.

Na kryzysy muszą być wszyscy gotowi

Czego pilnie powinniśmy się nauczyć, by przetrwać kryzysy? O odporności na sytuacje kryzysowe z socjologiem z Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Janem Maciejewskim, przy okazji promocji 3. wydania jego książki „Grupy dyspozycyjne. Analiza socjologiczna”, rozmawia Nadia Szagda.

Czym są tak naprawdę grupy dyspozycyjne?

Członkami grup dyspozycyjnych, takich jak: wojsko, policja, służba więzienna, straż pożarna, straż graniczna, a także tych cywilnych – ratownicy medyczni, wolontariusze, ochotnicza straż pożarna, TOPR, WOPR, GOPR... są wszyscy ci, którzy podejmują służbę wobec innych, czyli pomagają i ratują życie. A już najprościej mówiąc, służą innym, są dyspozycyjni wobec swojego społeczeństwa zarówno na małą, jak i państwową skalę.

Czyli jak najprościej opisać badania, jakie Pan prowadzi? Bo o ile dobrze zrozumiałam, Pan i doktoranci sprawdzacie, kto się do tych grup nadaje, jakie ma predyspozycje, dlaczego w ogóle tam jest...

Prowadzimy analizy grup, które działają w majestacie prawa. W przypadku zagrożenia, policjant może używać broni służbowej, ale zgodnie z przepisami. Ale właśnie on ma tę broń, bo jest przygotowany profesjonalnie do jej użycia. Żołnierz może zabijać przeciwników, ale tylko na wojnie. Wraz z rozwojem cywilizacyjnym oprócz korzyści, jako cywilizacja generujemy zagrożenia, które pojawiają się wraz z wyższym poziomem „utechnicznienia”, uprzemysłowienia, rozwoju elektronicznego. Wojsko na przykład tworzyło się przez tysiąclecia, a na jego bazie rozwijały się inne struktury dyspozycyjne w społeczeństwie, np. policja, SW itp.

Czy dziś grupy dyspozycyjne cierpią na brak zainteresowania potencjalnych kandydatów?

Obserwujemy w Polsce spore, ujmę to tak, rozchwianie emocjonalne. Choćby przez różne wydarzenia, jak wybory... Każde z nich powoduje, że to życie społeczne przyspiesza. Nawet rynek pracy jest zachwiany, bo korporacje opanowały wszystko. Liczba

OLEKSANDR POLIAKOWSKI

Prof. Jan Maciejewski – socjolog, ekonomista i pedagog, naukowiec Uniwersytetu Wrocławskiego

chętnych do wstąpienia w szeregi policji czy wojska zmniejsza się lub zwiększa pod wpływem różnych wydarzeń. To jest jak sinusoida. Nie tylko ja prowadziłem badania tego zjawiska przez 30 lat, a zwieńczeniem tych badań jest moja ostatnia książka. Robili to także moi dzisiejsi już doktorzy i profesorowie, którzy śledzili kariery poszczególnych członków

grup dyspozycyjnych w celach badawczych – badali ich edukację i życie rodzinne. Jest też aspekt praktyczny, bo zagrożenie metropolii drastycznie się zmienia...

I ludzie chcą być na nie gotowi. A czy zmienia się także podejście do członków grup dyspozycyjnych? Czy np. w struktury takich grup wstępuje więcej kobiet?

Kobiety jako funkcjonariuszki są potrzebne – w wojsku, policji, SW. Bo na przykład w służbie więziennej to mężczyźni osiągają – według psychologów – szybciej tak zwany stan wypalenia zawodowego. My też robiliśmy podobne badania, ale niestety wciąż uważamy, że za mało osoby decyzyjne korzystają z wyników badań socjologicznych.

A co z ratownikami, np. PCK, którzy biorą urlopy bezpłatne w pracy, żeby pojechać na tereny powodziowe?

Tu pojawia się już inna kwestia. Praca w wolontariacie to działanie spontaniczne, bowiem zagrożenia „mutują się” i również ujawniają się z reguły niespodziewanie. Nigdy nie wiadomo, jakie będzie ich natężenie.

Jakie to zagrożenia? Czego jeszcze nie przeżyliśmy – blackoutu, na przykład?

To są zagrożenia antropotechniczne, czyli kiedy system czy technologia robi nam psikusa. Ale już mieliśmy przykłady ingerowania w systemy elektroniczne, np. współczesnych lokomotyw. To się dzieje na naszych oczach, bowiem ludzie wciąż generują rozmaite zagrożenia.

I nie jesteśmy na nie gotowi tak do końca, jako społeczeństwo?

Według mnie statystyczny obywatel ma niski poziom wiedzy na temat współczesnych zagrożeń, dlatego że system edukacji jest archaiczny. Choć takie spotkania edukacyjne są organizowane w przedszkolach czy szkołach, ich liczba i poziom są niewystarczające.

Czyli wysiłki na rzecz bezpieczeństwa trzeba intensyfikować? Czy grupy dyspozycyjne mogą nas, obywateli motywować do inwestowania w odpowiednią wiedzę i przeszkolenie?

Grupy dyspozycyjne to ludzie, którzy są gotowi po prostu działać w sytuacjach ekstremalnych, do których muszą być przygotowani.

To jest cały system weryfikacji, potem szkolenia członków takich grup, jego dorastanie zawodowe w strukturach. Szkolenia na poziomie cywilnym są prowadzone incydentalnie.

Poprzez małą ojczyznę rozumie Pan osiedle czy może nawet wspólną mieszkaniową?

Tak! Takie szkolenie może zorganizować prezes spółdzielni czy zarząd wspólnoty.

Napomknę tutaj o programie Bezpieczny Wrocław, który właśnie z takimi inicjatywami wchodzi do CAL-i, na podwórka i do szkół. Jak Pan ocenia tę inicjatywę?

Takie akcje są zawsze dobre, bo schodzą z poziomu akademickiego do tego, gdzie tej wiedzy brakuje. Na razie widzimy bowiem, że nie ma tej potrzeby czy rozumienia, czym jest kryzys. Ludzie też nie rozumieją, czym jest system bezpieczeństwa, który państwo tworzy dla nas, albo jak działania jednej grupy dyspozycyjnej pokrywają się z działaniami innych grup.

Czego dowiemy się z Pana książki? Na ile tę wiedzę przyswoi statystyczny Kowalski?

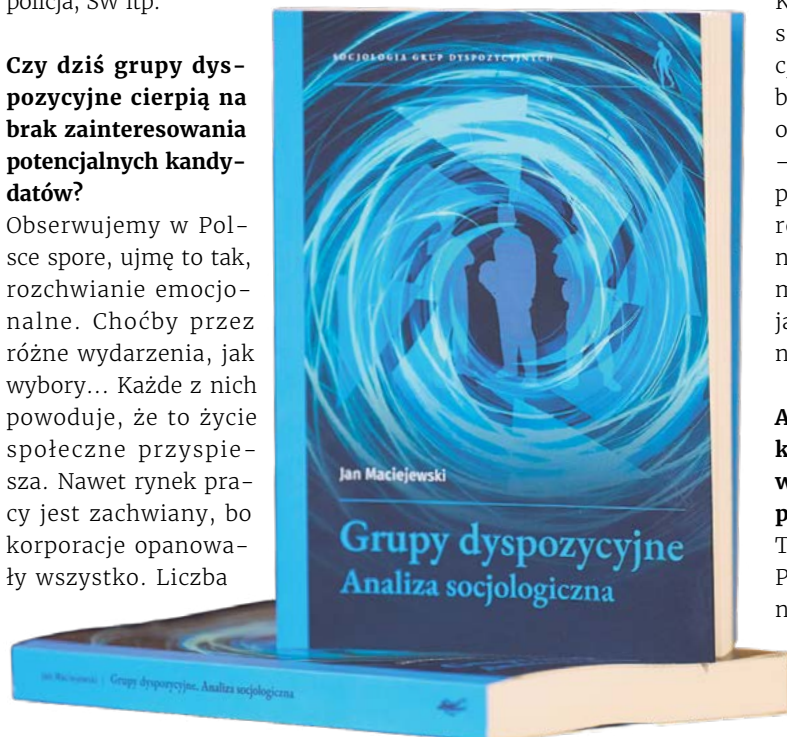
To jest książka naukowa. To są wyniki wieloletnich badań, które zapewne zainteresują środowisko badaczy bardziej niż przeciętnego obywatela. Ale uważam, że powinniśmy nagłaśniać spotkania wokół podobnych publikacji czy wykłady popularyzatorskie dotyczące bezpieczeństwa czy właśnie szkolenia dla mieszkańców.

Czyli w pewnym sensie dziennikarze też są grupą dyspozycyjną, która w istotny sposób może przyczynić się do propagowania szkoleń, dostarczających praktyczną wiedzę o zagrożeniach bezpieczeństwa...

Jak najbardziej, dziennikarze stają się swoistą grupą dyspozycyjną, kiedy należy analizować wyniki badań, popularyzować szkolenia czy ćwiczenia na osiedlach. Takie wydarzenia powinny być nagłaśniane. Słowo pisane to klucz do popularyzowania kultury bezpieczeństwa (safety culture).

BEZPIECZNY
WROCŁAW

HARMONOGRAM
160-lecia ZOO Wrocław

czwartek, 10.07

9-18 – Tabliczki z historią – wystawa historycznych tabliczek, plansz i pamiątek z wrocławskiego zoo – sala ekspozycyjna Afrykarium, poziom 0

9-18 – Świat przyrody na znaczkach pocztowych – wystawa Muzeum Poczty i Telekomunikacji (e)Misja Natura, wyjście główne

10-13 – Przebierz się i przyjdź do zoo – dla tych, którzy 10.07 przebiorą się w strój z epoki (im starsza, tym lepsza – przeniesmy zoo w czasie o 160 lat!) czekają drobne gadzety w pobliżu Terrarium na stoisku zoo. Uczba upominków ograniczona, kto pierwszy, ten lepszy.

10-15 – Stoisko Fundacji ZOO Wrocław – DODO w pobliżu Terrarium

10-15 – Projektowanie znaczków i sztuka kaligrafii – warsztaty Muzeum Poczty i Telekomunikacji, przy wyjściu bramą główną

10-16 – Kupa słonia nie taka straszna – warsztaty Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju – w pobliżu Słoniarni

10-18 – Porusz Serce – szkolenia z pierwszej pomocy RKO i AED z Uniwersytetem Medycznym – w pobliżu Słoniarni

10-18 – Zbuduj łódkę z kory – warsztaty Odra Centrum – Odrarium

10-18 – Wrocław w miniaturze – Kolejkowo – mobilna makiet – Afrykarium, poziom – 1

10-18 – Zostan kozicą – ruchoma ścianka wspinaczkowa Everest – w pobliżu Słoniarni

10-18 – Wszystko zaczyna się od wody – #PijKranówkę – stoisko MPWiK obok Wiejskiej Zagrody

10-18 – Dłaczego woda nie płonie – warsztaty Hydropolis obok Wiejskiej Zagrody

10-18 – Zwierzęca zabawa piecążkowa – warsztaty plastyczne dla dzieci w pobliżu Afrykarium obok Wiejskiej Zagrody

10-18 – Odcisnij ślad historii wraz z Toyotą Długołęką – zabawa plastyczna dla dzieci, gdzie samochód staje się „płótnem” – w pobliżu Afrykarium obok Wiejskiej Zagrody

10-18 – Jak podróżują zwierzęta – warsztaty Portu Lotniczego Wrocław obok Żyrafarni

10-18 – Poznaj detektywa Gibonowskiego i rozpocznij śledztwo... – gra rodzinna – odbiór kart w Punkcie Obsługi Klienta

10-11 i 14-18 – „Z kamerą wśród zwierząt” – pokaz archiwalnych odcinków programu Hanny i Antoniego Gucwińskich – sala audytorijna Afrykarium

11-16 – Podróż w czasie w strojach z epoki – spotkania ze Stowarzyszeniem Rekonstrukcji Historycznej i Kostiumingu „Krynolina” (w pobliżu Ptaszarni)

11-12 ZOO Wrocław na ratunek pingwinom przylądkowym – wykład Pawła Boreckiego, sala audytorijna Afrykarium

12-13 – Puss, Turridu, Theodor – zwierzęta wrocławskiego zoo we wspomnieniach sprzed lat – prezentacja Jacka Jermanskiego, ogrodnika ZOO Wrocław i pasjonata historii, sala audytorijna Afrykarium

13-14 – Kiedyś to było – opowieść wspominkowa dr. Jana Śmietowskiego – sala audytorijna Afrykarium

13-15 – spotkanie z ZOO Gangiem + spacer – zbiórka przy mapie zoo za bramą główną

WROCŁAWSKIE ZOO ZAPRASZA NA 160. URODZINY

Spacer i selfie z członkami słynnego „zoogangu”, który chętnie wytłumaczy każdemu, dlaczego nie wolno dokarmiać zwierząt, niespodzianki za przebranie „z epoki”, pokazy archiwalnych odcinków „Z kamerą wśród zwierząt”, ruchoma ścianka wspinaczkowa, gra terenowa i mnóstwo innych atrakcji – wpadnij z rodziną na 160. urodziny najstarszego ogrodu zoologicznego w Polsce.

Redakcja

Historia wrocławskiego zoo to opowieść o zmieniającym się świecie, ludzkich ambicjach, tragediach wojennych i rosnącej odpowiedzialności wobec przyrody. Od XIX-wiecznej menażerii po nowoczesną instytucję ochrony gatunków – 160 lat ogrodu zoologicznego to nie tylko historia Wrocławia, ale i zmieniającego się podejścia do zwierząt.

Na początku wilki i małpy

Pierwsze starania o utworzenie zoo rozpoczęły się w 1863 roku. Miasto przekazało na ten cel podmokłe tereny nad Odrą, a inicjatywa szybko przybrała realny kształt – powstał komitet założycielski i rozpoczęto budowę, a już w lipcu 1865 roku ogród oficjalnie otwarto. Znajdowały się tu wilki, niedźwiedzie, ptaki drapieżne, wielbłądy i małpy. Zoo przyciągało nie tylko mieszkańców Wrocławia, ale i pierwszych turystów.

W początkowych dekadach funkcjonowania dyrektorzy zmieniali się dość często, ale niektórzy z nich odcisnęli trwałe piętno na ogrodzie. Jednym z najbardziej zasłużonych był Friedrich Grabowski, który po I wojnie światowej, w trudnym czasie kryzysu, nie dopuścił do likwidacji instytucji. Gdy w 1921 roku zoo zostało zamknięte, a 90 proc. zwierząt zmarło

kotik Nelson

tygrysy sumatrańskie: Musi, Hari, Kampar i Indera
22.07 skończą pierwszy rok życia

lemury katta

z głodu, Grabowski zabiegał o jego reaktywację. Udało się to w 1927 roku – ogród wznowił działalność i odwiedziło go wówczas ponad pół miliona osób w zaledwie kilka miesięcy.

W latach 1929-1934 funkcję dyrektora pełnił Hans Honigmann. W tym czasie ogród rozwijał się dynamicznie. Wtedy sprowadzono jedynego wówczas w Europie manata. Mimo kolejnego kryzysu gospodarczego, dzięki wsparciu miasta i wykupieniu udziałów, zoo przetrwało.

Śmierć podczas Festung Breslau

Druga wojna światowa to najtragiczniejszy okres w historii ogrodu. Tak swoje wrażenia

z wizyty w zoo po wojnie opisywał pierwszy powojenny dyrektor Karol Łukaszewicz.

W poprzek alei leżały powalone stare drzewa, wąskie tylko ścieżynki prowadziły wokół potężnych lewów bombowych, wszystkie budynki były uszkodzone, a pawilon jeleni przedstawiał piramidę spalonych belek i pogiętego żelastwa. W ogrodzie nie istniała ani jedna szyba, nie działało centralne ogrzewanie, nie było wody. 16 wiekowych palm zamarzyło w słoniarni. Rzadki manat amazoński – ssak wodny, hipopotam karłowaty, trzy szympansy i mandryl zginęły z przeziębienia – opisywał.

W 1945 roku, podczas walk o Festung Breslau, zniszczeniu uległy niemal wszystkie budynki. Śmierć poniosło około 85 proc. zwierząt – zamaraży z powodu braku ogrzewania, ginęły podczas ostrzałów lub ucieczek z wybiegów, a wiele z nich zostało odstrzelonych na rozkaz. W pierwszej kolejności były to drapieżniki – tygrysy, lwy, hieny, pantery i inne. Podczas kolejnego rozstrzelania życie straciły słonie. Po kapitulacji Wrocławia zoo zostało ograbione. Z 2500 zwierząt przetrwało zaledwie 500 – w czerwcu 1945 roku rozdzielono je pomiędzy ogrody zoologiczne w Krakowie, Łodzi i Poznaniu.

Dyrektor biolog – wizjoner

Odbudowa ogrodu rozpoczęła się dopiero w 1947 roku, kiedy Rada Naukowa Uniwersytetu Wrocławskiego powołała na stanowisko dyrektora Karola Łukaszewicza – biologa, rybnika, a przede wszystkim pasjonata i wi-

zjonera. Już w 1948 roku udało się ponownie otworzyć ogród dla publiczności. Łukaszewicz przez lata odbudowywał zoo z gruzów i sukcesywnie je powiększał. W 1956 roku dzięki jego staraniom teren ogrodu wzbogacił się o ponad 15 ha – tereny po Wystawie Ziemi Odzyskanych. Plan nowocześnie pawilonów opracował młody architekt Tadeusz Zipser, ale z powodu braku środków zrealizowano je tylko częściowo.

Przez kolejne dekady zoo rozwijało się mimo ograniczeń. Lata 1966-2006 to okres kierowania ogrodem przez Antoniego Gucwińskiego – najbardziej rozpoznawalnego dyrektora w Polsce, dzięki programowi „Z kamerą wśród zwierząt”, który przez 31 lat gościł co tydzień w domach milionów widzów.

Afrykarium – unikatowe w skali świata

Wizerunek ogrodu zmieniał się powoli – zanim zaczęto więcej mówić o dobrostanie zwierząt i edukacji minęły lata. Przełom nastąpił po 2007 roku, kiedy dyrektorem został Radosław Ratajszczak. Podjął decyzję o przekształceniu zoo w spółkę prawa handlowego, co umożliwiło pozyskanie środków na budowę Afrykarium – unikatowego na skalę światową oceanarium poświęconego w całości faunie Afryki. Od otwarcia w 2014 roku odwiedziło je ponad 16 milionów osób, a projekt stał się symbolem nowej ery w historii wrocławskiego zoo.

słonica indyjska Toto

Dziś nasz ogród jest jedną z najczęściej odwiedzanych atrakcji turystycznych w Polsce, a jednocześnie ważnym ośrodkiem ochrony gatunków zagrożonych. Fundacja ZOO Wrocław – DODO, działająca przy zoo od 2016 roku, wspiera projekty ratunkowe na całym świecie, niosąc pomoc dziesiątkom niedocenianych, ginących zwierząt. Fundacja przekazała już ponad 2 miliony złotych na ochronę siedlisk i gatunków.

Nad Odrą rodzą się tygrysy i pantery

Misją współczesnego zoo nie jest eksponowanie zwierząt dla rozrywki, ale ich ochrona, edukacja i prowadzenie programów hodowli zachowawczej. W ubiegłym roku przyszły we wrocławskim zoo na świat cztery tygrysy sumatrańskie, krytycznie zagrożone wyginięciem w naturze. Jako jedyny ogród regularnie rozmnaża dzioborożce palawańskie. To tu rodzą się pantery śnieżne, kanczyle filipińskie, hipopotamy karłowate, oryksy szablorgie, takiny złote, dikdiki, sitatungi, lemury, gibony – gatunki w różnym stopniu zagrożone wyginięciem.

– Od momentu założenia w 1865 roku aż po dziś – piszemy historię, w której ludzie i zwierzęta spotykają się w przestrzeni edukacji, ochrony i zachwytu nad przyrodą. Dziś jesteśmy jednym z najbogatszych w gatunki i najbardziej różnorodnych ogrodów zoologicznych w Europie – podkreśla Tomasz Józwicki, aktualny prezes ZOO Wrocław.

piątek, 11.07

9-18 – poznaj detektywa Gibonowskiego i rozpocznij śledztwo... – gra rodzinna – odbiór kart w Punkcie Obsługi Klienta

9-18 – Wrocław w miniaturze – Kolejkowo – mobilna makiet – Afrykarium, poziom – 1

9-18 – Świat przyrody na znaczkach pocztowych – wystawa Muzeum Poczty i Telekomunikacji (e)Misja Natura, wyjście główne

9-18 – Tabliczki z historią – wystawa historycznych tabliczek, plansz i pamiątek z wrocławskiego zoo, sala ekspozycyjna Afrykarium, poziom 0

9-19 – Odcisnij ślad historii wraz z Toyotą Długołęką – zabawa plastyczna dla dzieci, gdzie samochód staje się „płótnem” – w pobliżu Afrykarium obok Wiejskiej Zagrody

10 – WIELKA NIESPODZIANKA WRAZ Z PO-CZĘSTUNKIEM – brama główna zoo

10-14 i 15-18 – „Z kamerą wśród zwierząt” – pokaz archiwalnych odcinków programu Hanny i Antoniego Gucwińskich – sala audytorijna Afrykarium

10.30-11 – Członkowie Stowarzyszenia Rekonstrukcji Historycznej i Kostiumingu „Krynolina” w strojach z epoki uszytych własnoręcznie – będzie można zrobić sobie z nimi pamiątkowe zdjęcie przy bramie głównej

11 – Spacer po Afrykarium z byłym prezesem ZOO Wrocław Radosławem Ratajszczakiem i obecnym Tomaszem Józwickiem – zbiórka w holu głównym Afrykarium

12.45-13.45 – Spacer po ogrodzie z ZOO Gangiem – zbiórka przy mapie zoo za bramą główną

14-15 – Puss, Turridu, Theodor – zwierzęta wrocławskiego zoo we wspomnieniach sprzed lat – prezentacja Jacka Jermanskiego, ogrodnika ZOO Wrocław i pasjonata historii – sala audytorijna Afrykarium

sobota, 12.07

9-18 – Poznaj detektywa Gibonowskiego i rozpocznij śledztwo... – gra rodzinna – odbiór kart w Punkcie Obsługi Klienta

9-19 – Wrocław w miniaturze – Kolejkowo – mobilna makiet – Afrykarium, poziom – 1

9-19 – Świat przyrody na znaczkach pocztowych – wystawa Muzeum Poczty i Telekomunikacji (e)Misja Natura, wyjście główne

9-19 – Tabliczki z historią – wystawa historycznych tabliczek, plansz i pamiątek z wrocławskiego zoo, sala ekspozycyjna Afrykarium, poziom 0

10-18 – „Z kamerą wśród zwierząt” – pokaz archiwalnych odcinków programu Hanny i Antoniego Gucwińskich – sala audytorijna Afrykarium

12-13.30 – Zoo u schyłku II wojny światowej – 45-minutowa prezentacja w sali audytorijnej Afrykarium i 45-minutowy spacer po zoo z Jackiem Jermanskim, ogrodnikiem ZOO Wrocław i pasjonatem historii

niedziela, 13.07

9-18 – Poznaj detektywa Gibonowskiego i rozpocznij śledztwo... – gra rodzinna – odbiór kart w Punkcie Obsługi Klienta

9-19 – Wrocław w miniaturze – Kolejkowo – mobilna makiet – Afrykarium, poziom – 1

9-19 – Świat przyrody na znaczkach pocztowych – wystawa Muzeum Poczty i Telekomunikacji (e)Misja Natura, wyjście główne

9-19 – Tabliczki z historią – wystawa historycznych tabliczek, plansz i pamiątek z wrocławskiego zoo, sala ekspozycyjna Afrykarium, poziom 0

10-18 „Z kamerą wśród zwierząt” – pokaz archiwalnych odcinków programu Hanny i Antoniego Gucwińskich – sala audytorijna Afrykarium

Pory pokazowych karmień sprawdzisz na zoo.wroclaw.pl/160-lecie-zoo-wroclaw

Nie masz pomysłu na wakacje w mieście?

To już długa, letnia tradycja, że Urząd Miejski Wrocławia i miejscy przewodnicy zapraszają do wspólnego odkrywania uroków miasta podczas inspirujących wędrowek i gier miejskich, spacerów dla młodzieży, osób z niepełnosprawnościami czy wycieczek rodzinnych. Wybierz coś dla siebie.

I Agata Zięba

Wydział Promocji Miasta i Turystyki Urzędu Miejskiego Wrocławia, we współpracy z miejskimi przewodnikami oraz przy wsparciu Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Tadeusza Różewicza we Wrocławiu, zorganizował w tym roku 121 wycieczek i 5 gier miejskich.

1 Spacerory dla młodzieży i „dorosłych dzieci” z Meet My City

Meet My City w tym roku zorganizowało 12 spacerów z przewodnikiem. Trwają od 21 czerwca, a zakończą się 30 sierpnia. Są bezpłatne, ale należy się na nie zapisać w serwisie Evenea. To spacer po głównych atrakcjach miasta (oprowadzanie w języku angielskim), architektura III Rzeszy czy spacer po Przedmieściu Świdnickim.

➤ **Szczegóły na:** www.wro.news/meet-my-city

2 Spacerory przygotowane przez Fundację na rzecz Rozwoju Audiodeskrypcji KATARYNKA

Fundacja na rzecz Rozwoju Audiodeskrypcji KATARYNKA zaprasza na spacerory osoby z niepełnosprawnościami. Specjalnie przygotowani przewodnicy poprowadzą 5 spacerów po Wrocławiu – z audiodeskrypcją, tłumaczeniem migowym, pętlą indukcyjną, nagłośnieniem i pomocami dotykowymi. Pierwszy spacer odbył się 28 czerwca, a ostatni zaplanowano na 17 sierpnia. Tematy to: Śladami legend i krasnali, Na wrocławskiej ulicy Nowowiejska. Na spacerory trzeba zapisywać się e-mailowo lub telefonicznie.

➤ **Szczegóły na:** www.wro.news/katarynka

3 Wycieczki filmowe po Wrocławiu „Kamera. Akcja. Przygoda. Wrocław!”

Filmowy Wrocław zaprasza na 8 wycieczek w terminie od 4 lipca do 29 sierpnia. Wycieczki poprowadzą Bogdan Bernacki i Małgorzata Urlich-Kornacka. Wśród tematów: śladami Hansa Klossa, filmowy Rynek, Przedmieście Oławskie czy modernizm w kadrze.

➤ **Szczegóły na:** www.wro.news/filmowy-wroclaw

4 Wycieczki rodzinne TUiTAM

Wakacyjne wycieczki rodzinne organizowane i prowadzone przez przewodników ze Stowarzyszenia Podróżników TUiTAM

wystartowały 27 czerwca i potrwają do 31 sierpnia. Będzie ich aż 30! Odbywają się w piątki o godz. 18, w soboty i niedziele o godz. 11. Miejsce spotkania to Rynek, przed pomnikiem Fredry. Przygotujcie się na podróż: wokół legend Ostrowa Tumskiego czy po miejskiej dżungli, a także tropem miejskich rekordów.

➤ **Szczegóły na:** www.wro.news/tu-i-tam

5 Bezpłatne Letnie Spacerory z Przewodnikiem po Wrocławiu z PTTK, oddział Wrocław

Koło Przewodników Miejskich Oddziału Wrocławskiego PTTK także, jak co roku, przygotowało swoją ofertę. Od 21 czerwca do 14 września odbędą się 52

wycieczki. Będą prowadzone w językach polskim, niemieckim, ukraińskim, hiszpańskim i angielskim. Są też propozycje rowerowe, a nawet biegowe. Przewodnicy opowiedzą o: wrocławskiej medycynie, królu cynku, fosie miejskiej i oczywiście... krasnalach.

➤ **Szczegóły na:** www.wro.news/pttk

6 Bezpłatne spacerory realizowane przez NESTOR 8

Trzy wycieczki organizowane przez NESTOR 8 odbędą się w terminach 20 i 26 lipca oraz 9 sierpnia. To wyprawy rowerowe, w tym jedna, podczas której dostępne będą trzy rowery tandemowe wraz z asystą wykwa-

lifikowanych przewodników dla osób niewidomych i słabowidzących. Wszystkie startują o godz. 10 – trwają od 3 do 4 godzin.

➤ **Szczegóły na:** www.wro.news/nestor

7 Gry miejskie i wycieczki animowane z WROCMANIĄ

Poznanie tajemnice Maxa Berga, zakamarki Ostrowa Tumskiego, pościganie się z krasnalami, a nawet... poćwiczyć zasady poprawnej polszczyzny. WROCMANIA przygotowała 5 gier miejskich i dwie wycieczki. Gry odbędą się 12, 19, 26 lipca i 29 sierpnia, a wycieczki 2 i 9 sierpnia.

➤ **Szczegóły na:** www.wro.news/wrocmania

Na wakacyjne spacerory zaprasza też **Centrum Handlowe Wrocławia**. Tegoroczna odsłona została zaplanowana tak, by każdy bez wyjątku mógł wziąć udział w wyprawach. Trasy i programy uwzględniają potrzeby różnych uczestników: z niepełnosprawnościami ruchowymi, seniorów, rodzin z dziećmi oraz osób niepolskojęzycznych.

Pierwsza wycieczka już za nami. 5 lipca odbył się spacer „Wycieczka w czasie” dla wszystkich, bez barier architektonicznych.

■ 12 lipca „Wycieczka zabytkowym tramwajem” – dla seniorów (start o godz.

10.45, 12.15, 13.45, 15.15 przy dębnie przed Wrocławia)

- 19 lipca gra miejska „Bossowie Wrocławia” – dla wszystkich, w tym osób niepolskojęzycznych (start o godz. 11 przed przegierzem w Rynku)
- 26 lipca „Detektywi Historii” – spacer dla rodzin z dziećmi (start o godz. 11 przy Papie Krasnalu na ul. Świdnickiej)

Udział w Spacerach z Wrocławia jest bezpłatny. Nie obowiązują również zapisy, z wyjątkiem trasy zaplanowanej na 12 lipca (dla seniorów) przez formularz na: www.wroclavia.pl

PIĘĆ OSIEDLI WROCŁAWIA

Wrocławski Festiwal Operetkowy przed domem

Zapierające dech w piersiach choreografie, olśniewające kostiumy, gwiazdy scen operetkowych, a to wszystko na czterech wrocławskich osiedlach, tuż koło domu i to zupełnie za darmo. Znane Koncerty na Wynos zmieniły się w prawdziwy festiwal.

Agata Zięba

Impreza startuje w piątek 11 lipca Wrocławską Galą Operetkową w Centrum Aktywności Lokalnej Ołtaszyn Art&Flow, ul. Pszczelarska 7. To niezwykle wydarzenie przeniesie widzów w świat najpiękniejszych arii, duetów i tercetów z operetek.

Na scenie zabrzmiały przeboje z takich operetkowych hitów, jak: Hrabina Marica, Księżniczka Czardasza, Wesoła Wdówka, Bal w Savoyu, Baron Cygański, Giuditte, Ptasznik z Tyrolu, Clivia czy Cygańska miłość. Nie zabraknie też tanecznego rozmachu – czardasze, foxtrotty, walce i polki wielkiego Straussa ożywią scenę dzięki solistom baletu. Darmowe wejściówki dostępne są od 7 lipca w CAL-u.

Dzień później, 12 lipca, kolejne dwa osiedla będą mogły posłuchać muzyki operetkowej. O godz. 16 Bieńkowice (w parku przy ul. Ziemniaczanej), a o godz. 19 Księżę (na parkingu przed CAL-em, ul. Rybnicka 39-41). Tym razem zabrzmiały operetka węgierska. Publiczność

Koncerty operetkowe na osiedlach są już znane wrocławianom i cieszą się dużą popularnością

będzie miała okazję usłyszeć najpiękniejsze czardasze, które zapisały się w historii muzyki operetkowej. Całość dopełnią humorystyczne scenki i zabawne interpretacje, które oddadzą niepowtarzalny klimat węgierskiej kultury muzycznej.

W niedzielę 13 lipca także o godz. 16 i 19 odbędą się kolejne koncerty. Tym razem to operetka wiedeńska przeniesie publiczność w czarujący świat, gdzie królują walce, polki i mistrzowskie melodie operetkowe. O godz. 16 na Nowym Dworze (boisko przy SP

113, ul. Zemska 16c), a o godz. 19 Kuźniki (ryneček przy ul. Dźwierzynskiej) wypełnią się muzyką.

Na wszystkie wydarzenia wstęp jest wolny. Zadanie jest dofinansowane ze środków budżetu Gminy Wrocław.

LEŚNICA

TBS ma tylu chętnych, że wciąż buduje

Inwestycja w Leśnicy będzie łączyła stare i nowe, powstanie do 2026

Będzie 30 mieszkań na wynajem od TBS Wrocław przy ul. Dolnobrzeskiej i świetlica środowiskowa przy ul. Krępickiej dla Szkoły Podstawowej nr 51. Ruszyła budowa „Leśnicy X”.

Jarek Ratajczak

To pierwsza z sześciu inwestycji mieszkaniowych TBS Wrocław, w ramach których do 2028 r. spółka chce wybudować blisko 860 mieszkań. Zainteresowanie ofertą jest bardzo duże – o jedno mieszkanie na wynajem ubiega się średnio ponad 30 chętnych.

Prace budowlane przy budynku mieszkalnym przy ul. Dolnobrzeskiej 34 już się rozpoczęły. „Leśnica X”, bo tak nazywa się najnowsza inwestycja TBS Wro-

cław, połączy nowy, wzniesiony od podstaw 3-kondygnacyjny, wielorodzinny budynek z odrestaurowanym, ponad 100-letnim dwupiętrowym domem wielorodzinnym. Łącznie przy Dolnobrzeskiej powstanie 30 jedno-, dwu- i trzypokojowych mieszkań o powierzchni od blisko 30 mkw. do ponad 53 mkw. Nabór lokatorów przeprowadzi Gmina Wrocław w trzecim kwartale br.

➤ Więcej na www.wro.news/tbs-lesnica

Kino plenerowe na Szczepinie

Serce Szczepina i Wrocławska Fundacja Filmowa zapraszają na VII edycję kina plenerowego pod nazwą „W letnim kinie na Szczepinie”. W dwa lipcowe wieczory zobaczymy: 12 lipca (sobota) o godz. 21.15 „Wredne liściki”, reż. Thea Sharrock (komedia kryminalna, 102 min); a 13 lipca (niedziela) o godz. 21.15 „Piosenki o miłości”, reż. Tomasz Habowski (muzyczny film obyczajowy, 90 min). Wstęp jest wolny, organizator zapewnia leżaki.

Ołbin: warsztaty dla kobiet

Stowarzyszenie Kobieta- stan zaprasza kobiety z Ołbina i całego Wrocławia na bezpłatne, twórcze warsztaty rozwojowe MAM GŁOS. Warsztaty mają charakter otwarty i twórczy. Polegają na pracy z głosem i słowem, ale nie są potrzebne żadne umiejętności wokalne ani pisarskie, jedynie otwartość, ciekawość i chęć spotkania. Kiedy? 27 lipca, godz. 11-14. Gdzie? Rada Osiedla Ołbin, ul. Na Szańcach 14. Wstęp jest bezpłatny, ale obowiązują zapisy pod adresem: kontakt@kobietostan.pl (decyduje kolejność zgłoszeń).

Zabawy podwórkowe na Przedmieściu Oł.

Centrum Aktywności Lokalnej na Przedmieściu Oławskim PrzedPokój H13, ul. Świdnicka 43-45, zaprasza na lipcowe aktywności. W poniedziałki króluje rękodzieło: godz. 15 frywolitki, godz. 17 szydełko, druty, haft. W środy o godz. 10 spotyka się osiedłowy Klub Seniora, a o godz. 15 w planszówki grają osoby 50+, o godz. 18 można wpaść na FotoPogaduchy. W czwartki od 16 do 18 dzieci mogą na podwórku za PrzedPokojem skosztować uroków zabaw podwórkowych. W CAL-u można także skorzystać z Dzielnika, w programie są także warsztaty na zapisy. Szczegóły na: www.FB.com/przedpokojH13.

Harmonogram wywozu gabarytów

9-15.07.2025

Odpady wielkogabarytowe, czyli stare meble, dywany trzeba wyrzucać do specjalnych kontenerów. W najbliższym tygodniu staną na trzy dni pod adresami:

11.07.2025

Bacciarellego 15, Bolesława Krzywoustego 31, Borowska 40, 203, Buczacka 6, Budziszynska 25a, Bzowa 20, **Chrzanowskiego** 41, Czajkowskiego 11, 46a, Czekoladowa 72, Czerniawska 2a, **Dicksteina** 4, Długa 42, Dokerska 19, Dolnobrezka 40, **Gitarowa** 17, Główna 150, Gołężycka 29, Gwarecka 1, 21, al. **Haller** 46, 117, Henrykowska 2, Hermanowska 92, Himalajska 6, pl. Hirszfelda 2, Hubska 105, **Ignuta** 101, Inżynierska 49, **Jaśbłeczna** 19, Januszowicka 21, Jemiołowa 26, Jeziorowa 23b, **Kamienna** 19, 114, Kamieńskiego 57, Karmelkowa 84, Kolbuszowska 3, Kosmonautów 228, Kowieńska 33, Krotoszyńska 42, Krynicka 7, 50, 70, **Lekcyjna** 7, Lwowska 5, 34, Łęczycka 15, Łomnicka 18, Łyżwiarzy 6b, **Międzygórska** 31, Modlińska 68-70, Mościckiego 17, **Nowodworska** 16, **Okulickiego** 54, Okólna 21, Oleska 17, Olszewskiego 123/125, **Parafialna** 63, Pawia 14, 40, Pełczyńska 44, Pereca 23, 46, Pilczycka 140c, Piławska 5, Piwowarska 26, Pleśzewska 2, Popowicka 150, al. Poprzeczna 60, Północna 16, al. Pracy 27, Pretficzka 39, Przednia 50, Przestrzenna 26, Przybyszewskiego 76, 78-80, 95, pasaż **Radinga** 6, Radkowska 16, Rakowiecka 54, Robotnicza 34a, zaułek Rogoziński 15, Rutkiewicz 25, Rybnicka 16, **Sempolowskiej** 3, 67, Sikorskiego 3, Skarbowców 114, wyb. Słowackiego 5, Skarżyńskiego 16, Skwerowa 9, Sowia 2, Stalowa 2, 63, Stalowowska 33, Stanisławskiego 15, Stolarska 83, Sułowska 23, Swojczycka 118, Szczepińska 10, Szkocka 51, Szymanowskiego 6, Ślężna 214, Średzka 37, Świątnicka 13, Świnoujska 21, **Tarnogajska** 57, Trawowa 63, **Wieczysta** 99, **Zagony** 22, Zaporoska 73, Ziemniaczana 2, Żłotnicka 16, Żłostocka 23, Żmigrodzka 9, Żubrza 1

PRZEMIEŚCIE OŁAWSKIE

Trzonolinowiec: jest projekt i są pieniądze

Projekt Trzonolinowca jest prawie gotowy. Jaka będzie nowa wersja budynku? Architektka Dorota Szlachcic uważa, że wygląd ma drugorzędne znaczenie. Najważniejsze, żeby ten wyjątkowy budynek pozostał we Wrocławiu.

■ Błażej Organisty

Budynek przy ul. Kościuszki 72 wymaga remontu, w 2023 został wpisany do rejestru zabytków.

Projekt jego przebudowy powstaje od listopada 2024 w pracowni Szlachcic Architektki i odwołuje się do pierwotnego z 1961 roku. Wojewódzki konserwator zabytków wydał już decyzję i zgodę na odstępstwa. Kolejny etap to uzyskanie pozwolenia na prace budowlane. Ponadto na ostatniej sesji radni miejscy zdecydowali o udzieleniu dotacji właścicielom mieszkań na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych. Kwota – 882 tys. zł.

Nowy projekt nawiązuje do pierwotnego z 1961 r. architekta J. Burzyńskiego i konstruktora A. Skorupy

Założenia współczesnego projektu:

- usztywnienie konstrukcji
- dodanie nowych skośnych podpór stalowych
- stropy nad piwnicą i ostatnią kondygnacją wykonane w nowej technologii

- wzmocnienie trzonu żelbetowego
- fasada zawierająca azbest zostanie rozebrana i zamontowana od nowa
- część okien będzie zrealizowana jako obrotowe

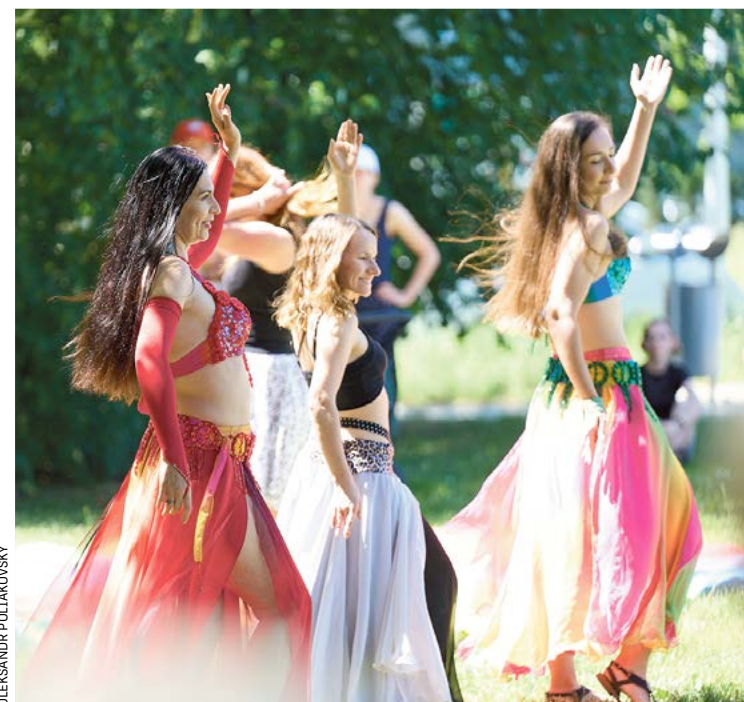
- winda na wszystkie poziomy budynku
- zielony dach
- wymiana lin nośnych.

➤ Więcej na: www.wro.news/trzonolinowiec

HUBY

Pierwszy roczek CAL-a na Widnej za nami

Na takie miejsce mieszkańcy Hub czekali od dawna. W progach Centrum Aktywności Lokalnej przez pierwszy rok działalności zawitało ponad 5,5 tys. osób. Skierowała ich tu potrzeba wyjścia z domu i spotkania ludzi o podobnych zainteresowaniach.

Pierwsze urodziny CAL-a na Hubach obchodzono hucznie 1 lipca

■ Bartosz Chochołowski

Centrum na Hubach – Widna 17 jest pierwszym w mieście CAL-em uruchomionym w spółdzielczym lokalu. Działa w pomieszczeniach należących do Spółdzielni Mieszkaniowej Wrocław-Południe. Odbywają się tu warsztaty z uważności dla najmłodszych, działa Klub dla Mam, są dyżury animatora.

– Od początku wiedzieliśmy, że ta przestrzeń będzie ważna i potrzebna, ale zainteresowanie mieszkańców przerosło nasze oczekiwania – mówi Teresa Malik, prezes Fundacji „Myślę Czuję Jestem” i koordynatorka CAL-u. – Ludzie chcą nie tylko korzystać z oferty zajęciowej, ale też dawać coś od siebie. Na naszych piknikach nigdy nie zabraknie lemoniady, bo

zawsze mamy mnóstwo chętnych do pomocy. Ktoś przynosi ciepłe drożdżówki, ktoś inny zgłasza się do oprawy muzycznej. Mieszkańcy czują, że to jest ich miejsce – dodaje.

Leokadia Kowalska mieszka na Hubach od 1976 r. i myślała, że zna już wszystkich z osiedla. A tu zaskoczenie! Od kiedy zaczęła brać udział w CAL-owych zajęciach, poszerzyło się grono jej znajomych. – Chodzę na taniec w kręgu, gimnastykę i warsztaty „Porusz umysł i ciało” – wymienia. – Tam poznałam m.in. Czesię i Alę, teraz już serdeczne koleżanki, z którymi wcześniej tyle lat tylko się mijałyśmy, bo mieszkają tuż za rogiem.

➤ Program CAL-a sprawdź na: www.FB.com/calnahubach

PLAC GRUNWALDZKI

Utrudnienia w rejonie mostu Grunwaldzkiego

MPWiK naprawi magistralę wodociagową przy moście Grunwaldzkim. Roboty ziemne ruszą w weekend 12-13 lipca i spowodują utrudnienia w ruchu drogowym oraz tramwajowym, jednak przeprawa pozostanie przejezdna dla samochodów i autobusów.

Magistrala przecieka przed mostem Grunwaldzkim, od strony pl. Społecznego. – Rozszczelnienie rury monitorowaliśmy od kilku miesięcy, aby z pracami ruszyć w czasie wakacji – mówi Przemysław Gałęcki, wiceprezes MPWiK.

Roboty wymagają czasowego wyłączenia torowiska i wygrodzenia

wewnętrznych pasów ruchu. Tramwaje linii 0, 4, 12, 13, 16 będą skierowane przez most Pokoju, a samochody i autobusy będą mogły jechać tylko zewnętrznymi pasami.

Prace wykopowo-naprawcze potrwają 7-9 dni, ale odtworzenie nawierzchni drogowej i torowiska może zająć około trzech tygodni.

WROCLAW.PL

OŁBIN

Nowowiejską czeka kompleksowa przebudowa

Wrocławskie Inwestycje ogłosiły przetarg na projekt przebudowy Nowowiejskiej na odcinku od Wyszyńskiego do Jedności Narodowej. Projektant będzie miał na to 17 miesięcy od podpisania umowy.

Chodzi o dokumentację na kompleksową przebudowę sieci podziemnych, torowiska tramwajowego z przystankami wiedeńskimi, sieci trakcyjnej, budowy nowej infrastruktury drogowej, drogi dla rowerów (łączącej się z planowaną w ul. Słowiańskiej), chodników, przejść dla pieszych, przejazdów rowerowych i miejsc postojowych. W planach przebudowy są też wloty skrzyżowań z ulicami Barlickiego,

Żeromskiego i Wygodną. – Chcemy tak jak na pierwszej części tej ulicy zaprojektować nasadzenia drzew i krzewów, wprowadzić rozszczelnienia dla retencji wód opadowych – informują Wrocławskie Inwestycje. Prace projektowe będą konsultowane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, ponieważ ulica znajduje się na terenie dawnego Przedmieścia Piastowskiego i jest w strefie ochrony.

WOJSZYCE

Grasz w szachy? Zagraj w Gambicie Sóweczki

CAL na Wojszycach zaprasza zarówno początkujących, jak i trochę bardziej doświadczonych zawodników w sobotę 12 lipca na otwarty wakacyjny turniej szachowy Gambit Sóweczki.

Turniej organizuje Centrum Aktywności Lokalnej na Wojszycach Wojszycka Sóweczka przy ul. Asfaltowej 6. Równolegle odbędą się dwa turnieje. W pierwszym można zdobyć V lub IV kategorię szachową oraz III kobiecą kategorię szachową. A drugi, open, jest dla wszystkich zainteresowanych. Rozgrywki startują o godz. 10 i potrwają do 14. Od 9.30 można potwierdzić zgłoszenie.

W zawodach mogą wziąć udział wszyscy chętni, do turnieju open odbędą się klasyfikacje indywidualna i rodzinna. Zgłoszenia przyjmowane są przez formularz na: www.wro.news/soweczka.

Zawody będą rozgrywane systemem szwajcarskim: VII rund po 15 min na zawodnika. Obowiązują aktualne przepisy FIDE i Kodeks Szachowy PZSzach.

CAL WOJSZYCE

15.07.2025

Arctowskiego 15, Babiego Lata 4, Bolesława Krzywoustego 297, Borowska 112, Buforowa 16, Bukowskiego 158, **Chorzowska 1**, Czernicka 2, **Drukarska 47**, Działkowa 40, **Estońska 40**, **Gajowicka 123**, Galla Anonima 2c, Gazowa 22, Gitarowa 1, Gliniana 31, Głogowska 9, 19, Goleszan 21a, Gorlicka 10, 72, Grabiszynska 108, 152, 313, al. **Haller** 26, 49, Haukego-Bosaka 2, Hłaski 37, **Inowrocławska 27**, Inżynierska 29, 62, **Jableczna 14**, Jantarowa 12, Jutrosińska 29, **Katowicka 30**, 45, Klecińska 140, Kleczkowska 31, Kłokoczycka 164, al. Kochanowskiego 23, Komuny Paryskiej 81, Koszarowa 44, Kośnego 20, Krucza 1, ks. Klimasa 19, Księcia Witolda 49, Kutrzeby 64, **Lubuska 111**, Lubuska 78, Łaska 7, Łomnicka 18a, **Magellana 25**, Mianowskiego 2, Miernicza 8, Miodowa 29, Mrozowska 14, **Nasturcjowa 15**, **Obornicka 75**, Olszewskiego 28, 73, Ołowiana 2-4, Orzechowa 27, 53, Osobowicka 89, **Parnickiego 23**, Partynicka 58, Pełczyńska 110, 140, Piękna 56, Podbiałowa 15, Popowicka 10, Powstańców Śląskich 122, Pretficza 40a, Pułtуска 2, Pusteczka 8, **Rakietowa 7**, Rędzińska 20a, **Siedlecka 10**, Skarbowców 89, Skwierzyńska 30, Słonimskiego 3, Spiżowa 9c, 13, Srebrnogórska 14, pl. Srebrny 1, Stabłowicka 104, Stanisławowska 68, Stolarska 40, Strachocińska 63, Strzegomska 5, Sycowska 2, Syryjska 18, Szarskiego 7, Ślężna 116b, **Torfowa 7**, Traugutta 141, Trawowa 20, Tyska 14, **Uznamska 9**, **Vivaldiego 14**, **Walońska 17**, Wałbrzyska 23a, Warciańska 31, Wejherowska 17, Wesola 19, Węglińska 5, Wieczysta 159, Wileńska 1, Wojtkiewicz 10, Wołczyńska 20, Wołodajewskiego 8, Worcella 6, **Zachodnia 36**, 55, Zagony 79, Zajączkowska 29, Zegadłowicza 20, Zielna 28, Ziemniaczana 9a, Zmorskiego 6, Żelazna 55, Żernicka 96, Żmigrodzka 32, Żołnierska 3

Dom Krasnali: nowe miejsce na mapie miasta

Na wrocławskim Rynku otworzyło się miejsce pełne magii i ciekawostek. Dom Krasnali to interaktywna przestrzeń, która przenosi dzieci wprost do bajkowego świata, po którym oprowadza Krasnal Gawędziarz – z dużym poczuciem humoru. Taką wycieczkę z pewnością zapamiętają na długo.

Paulina Falkiewicz

Wrocław, nazywany miastem krasnali, wzbogacił się o nową atrakcję dla najmłodszych. W samym jego sercu, na Rynku otworzył się Dom Krasnali.

– Pomysł na stworzenie tego miejsca wziął się z mojej miłości do Wrocławia i do wrocławskich krasnali. Pewnego dnia, gdy spacerowałam po mieście zauważyłam, że turyści – ale też mieszkańcy – szukają ich, zaglądają pod ławki czy mosty, robią zdjęcia, ale tak naprawdę nie wiedzą o krasnalach za wiele. A, że ja się tym bardzo zainteresowałam, postanowiłam się tą wiedzą podzielić – wyjaśnia Magda Ropska, pomysłodawczyni Domu Krasnali.

To miejsce pokochają dzieci

To godzinna, interaktywna podróż, podczas której maluchy mają okazję poznać fascynującą historię wrocławskich krasnali, odkryć sekrety wybranych skrzatów oraz wziąć udział w angażujących zadaniach pobudzających wyobraźnię. Spędzą też czas w pełnym kolorów i dźwięków magicznym lesie. Wszystko to w towarzystwie Krasnala Gawędziarza. Dom Krasnali to propo-

Historię wrocławskich skrzatów przekazuje i po magicznym domu oprowadza Krasnal Gawędziarz

zycja dla rodzin z dziećmi, grup przedszkolnych i wczesnoszkolnych oraz wszystkich, którzy pragną zanurzyć się w bajkowej atmosferze. Jest to miejsce, które ma być punktem wyjścia do odkrywania krasnali w przestrzeni miasta. Pokazuje, że za każdym z nich stoi historia, ciekawostka czy znana postać i że warto zatrzymać się przy nich na dłużej.

Odwiedź magiczny dom

– Naszą ideą było stworzenie miejsca, które nie tylko bawi, ale również edukuje i inspirowe najmłodszych do odkrywania Wrocławia. Celem Domu Krasnali jest usystematyzowanie wiedzy o wrocławskich krasnalach: skąd się wzięły, dlaczego powstały i ile jest ich we Wrocławiu? Chcemy

przenieść dzieci w świat magii, zapewnić im rozrywkę inną niż w obecnym, cyfrowym świecie, która zostanie w nich na dłużej i zachęci do dalszego odkrywania miasta – wyjaśnia Magda Ropska.

Dom Krasnali mieści się w Rynku 36/37, tuż obok restauracji Bernard. Można go odwiedzić od poniedziałku do niedzieli w godz. 10–18 (ostatnie zwiedzanie o godz. 17).

Ze względu na to, że oprowadzanie odbywa się w małych grupach, warto umówić wizytę wcześniej. Ale jeśli nie zdążycie tego zrobić – możecie wejść bez rezerwacji. Na miejscu do-
wiecie się o do-

stęp-
ności wol-
nych miejsc.
Bilety kosztują:
41 zł normalny,
38 zł ulgowy.
Rodzina 2+2
za każdy bilet
zapłaci 38 zł,
a 2+3 – 30, 40
zł.

Od adaptacji do integracji: dla nowych mieszkańców

Projekt „Od adaptacji do integracji” realizowany przez Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, skierowany jest do osób spoza UE mieszkających na Dolnym Śląsku. Oferuje im porady prawne, zajęcia językowe czy wsparcie w integracji.

Redakcja

Na lipiec zaplanowano już:

- spotkanie informacyjne dotyczące Karty Polaka (10.07)
- arteterapię dla kobiet (14.07 i 21.07)
- spotkanie dotyczące zezwolenia na pobyt stały oraz e-usług w Polsce (24.07).

A także dwa spacer tematyczne – „Wrocław od podszewki” (15.07) oraz „Dawny Wrocław” (22.07).

- porady prawne
- porady psychologiczne
- zajęcia z języka polskiego
- spotkania integracyjne
- działania w społecznościach lokalnych
- warsztaty arteterapii
- spacer po mieście
- działania wspierające dzieci i ich opiekunów w adaptacji szkolnej.

Działania prowadzone są w językach: polskim, ukraińskim, angielskim, białoruskim, rosyjskim. Wszystkie odbywa-

ją się w Przejściu Dialogu przy ul. Świdnickiej 19.

Projekt „Od adaptacji do integracji” – wsparcie obywateli państw trzecich w procesie integracji międzykulturowej we Wrocławiu” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027 oraz ze środków budżetu państwa na podstawie umowy o dofinansowanie o numerze FEDS.07.06–IP.02–0050/24–00 z 14.02.2025. Beneficjentem projektu jest Gmina Wrocław.

➤ **Szczegóły na stronie:**
www.wro.news/integracja

SIMCHA znaczy radość! Poweselisz się?

Od 19 do 25 lipca Wrocław ponownie stanie się stolicą kultury żydowskiej. Już po raz 27. mieszkańcy i goście spotkają się, by wspólnie celebrować bogactwo i piękno żydowskiej tradycji w ramach Festiwalu SIMCHA.

Agata Zięba

Tegoroczna edycja odbywa się pod hasłem teatru żydowskiego – to właśnie niemu będą poświęcone wykłady. Ale, jak co roku, festiwal to także muzyczna uczta. Festiwal otworzy koncert Max Klezmer Band & Urszula Makosz 19.07, a w kolejnych dniach na scenie pojawią się m.in.

- Amsterdam Klezmer Band 20.07
- Leopold Galicki 20.07
- Kantor Israel Rand i Chór Synagogi pod Białym Bocianem 21.07
- Sentido 22.07
- Kadarqua Quintet 23.07
- Monika Chrzastowska 24.07.

Główna scena będzie mieściła się – jak co roku – w zabytkowej synagodze Pod Białym Bocianem, ale wydarzenia odbywać się będą także w innych przestrzeniach Dzielnicy Wzajemnego Szacunku czy miasta.

Chór Synagogi pod Białym Bocianem pod dyrekcją Stanisława Rybarczyka jest na każdym wydarzeniu

W sobotę 19.07 pierwszym wydarzeniem festiwalu będzie tradycyjnie Śniadanie SIMCHA w ogrodzie Muzeum Etnograficznego, a w niedzielę 20.07 odbędzie się całonocny Jarmark Żydowski na dziedzińcu synagogi (na oba wydarzenia wstęp jest wolny).

W programie również: spotkania autorskie: „Prezentacja Śląskiego Szlaku Tradycji i Kultury Żydowskiej” 19.07 i „Opowieści Chasydzkie – Antologia” 22.07), seanse filmowe w Muzeum Teatru

o godz. 20.30 (20.07 „Pustynne jabłko”, 21.07 „Na końcu świata w lewo”, 22.07 „Zero motywacji”, 23.07 „Ruszenie pod górę”, 24.07 „Ben Gurion. Epilog”) czy mnóstwo wydarzeń dla dzieci i całej rodziny (warsztaty: piosenki jidysz, śpiewania nigunów, kaligrafii, edukacji międzykulturowej i międzyreligijnej).

Warto zaplanować też spacer: 19.07 śladami Żydów, 21.07 śladami żydowskich naukowców, 22.07 – żydowskich artystek,

24.07 – żydowskich kobiet. W kolejne dni festiwalu o godz. 15 będzie można także zmierzyć się z hebrajskim czy jidysz, a o 21.45 na dziedzińcu synagogi nauczyć żydowskich tańców.

Zapisy na wydarzenia w serwisie Evenea. Bilety na koncerty w serwisie Ticketmaster.pl, restauracji Sarah, ul. Włodkowica 5 (od 10.07) oraz na 2 godziny przed koncertami w synagodze.

➤ Program na: simcha.art.pl

Letnie darmowe koncerty organowe

Wystartowało lato organowe w bazylice św. Elżbiety. Do 26 września w każdy piątek o godz. 19 posłuchamy koncertu innego młodego organisty na oddanych po odtworzeniu w 2022 r. wyjątkowych organach Englera. Wstęp na koncerty jest bezpłatny.

Profesor Piotr Rojek w bazylice pw. św. Elżbiety we Wrocławiu

Redakcja

Recitale odbywają się zawsze w piątek o godz. 19. Kierownictwo artystyczne nad koncertami objął Piotr Rojek, organista i prof. Akademii Muzycznej we Wrocławiu.

Harmonogram

- 4 lipca – Karol Balcer (Poznań)
- 11 lipca – Paweł Michalik (Kraków)
- 18 lipca – Piotr Pawlik (Poznań)
- 25 lipca – Jakub Moneta (Poznań-Świdnica)
- 1 sierpnia – Piotr Górski (Poznań)

- 8 sierpnia – Przemysław Mazurek (Wrocław)
- 22 sierpnia – Przemysław Kojs (Wrocław)
- 29 sierpnia – Hubert Trojanek (Poznań)
- 5 września – Witold Paprocki (Poznań)
- 12 września – Szymon Czapik (Kraków)
- 19 września – Piotr Mróz (Wrocław)
- 26 września – Grzegorz Wijas, Ignacy Bialic, Robert Hogrebe (Warszawa).

➤ Więcej na: www.wro.news/koncerty-bazylika

Gitarowe lato w Krzyżowej

W dniach 20–27 lipca w Krzyżowej zaplanowano 25. Summer Guitar Festival. To jubileuszowa edycja najstarszego kursu gitarowego w Polsce! W tygodniowych warsztatach udział weźmie kilkudziesięciu młodych muzyków z całego kraju i z zagranicy, a w programie Festiwalu znajdzie się aż pięć koncertów otwartych dla szerokiej publiczności (cztery bezpłatne, jeden bileutowany). Program na: www.guitarfestival.okis.pl.

Dawny Wrocław okiem Niedenthala

Gigantyczna kolejka przed Modą Polską w Rynku i mniej-sza w sklepie spożywczym z niemal pustymi półkami, dziewczynki z przyszytymi do ubrania tarczami, wózek dziecięcy z cenną zdobyczą – wianuszkami rolek deficytowego papieru toaletowego, budka telefoniczna – wystawa „Tożsamość”, złożona z prac Chrisa Niedenthala, jednego z najwybitniejszych europejskich fotoreporterów zabierze cię w podróż w czasie. Można ją zobaczyć od 1 lipca do 31 sierpnia na dziedzińcu Muzeum Pana Tadeusza (Rynek 6). Wstęp wolny.

Wystawa „Titanic” przedłużona

Zbudowany w Belfaście RMS „Titanic” był reklamowany jako największy i najbardziej luksusowy w historii morskich podróży. Podróżowali nim najbogatsi i wpływowi – m.in. milionerzy John Jacob Astor, Benjamin Guggenheim czy aktorka Dorothy Gibson. Statek nie dopłynął jednak z Southampton do Nowego Jorku, a zatonął nocą z 14 na 15 kwietnia. Po latach z wraku wyłowiono wiele przedmiotów, a 160 z nich zobaczymy na wystawie w Hali IASE, ul. Wystawowa 1. Pierwotny termin zakończenia przedłużono do 2 listopada. Wystawa jest czynna: pon.–ndz. w godz. 10–20 (z wyjątkiem świąt). Szczegóły na: www.titanic.pl.

Kocha retro i ma sentyment do czasów PRL

Plakaty, okładki książek, czasopism, płyt. Wrocławianin Jakub Kamiński zachwyca swoimi projektami fanów i jury wielu konkursów. Jego prace mają klimat lat 60. i 70. – Mam sentyment do czasów, w których dorastałem, i w naturalny sposób przekuwam go w projektowanie – opowiada.

Magdalena Talik

Dowcipne, pełne nostalgii i jednak sporej dawki radości prace Jakuba Kamińskiego są czasem odpowiedzią na konkretne zamówienie, a czasem po prostu echem dzieciństwa.

Blondyn spogląda na nas przez raketę tenisową, a kosmyk jego włosów wymyka się przez jedno z oczek. Pomysł na jeden z najbardziej znanych plakatów Jakuba Kamińskiego – „Tenis”, który jest częścią serii prac o sportowych dyscyplinach (są jeszcze m.in. piłka nożna, siatkówka, kolarstwo, boks) jest jednocześnie wspomnieniem z dzieciństwa autora. – Mieliliśmy z siostrą raketę tenisową na spółkę i uwielbialiśmy przykładać ją sobie do twarzy w przerwach, dlatego tenis wciąż kojarzy mi się z patrzaniem na świat przez kratkę rakiety – opowiada Jakub Kamiński.

Sport to zdrowie

Sport jest dla wrocławskiego artysty ważny. Po mieście jeździ przeważnie rowerem, a w Technikum nr 15, w którym uczy projektowania graficznego, uparcie powtarza młodzieży, że WF jest najważniejszym przedmiotem w szkole. – Wciąż zaskakuje mnie widok uczniów wpatrzonych w smartfony na zajęciach. Na szczęście, powoli odradza się też w szkole siatkówka i młodzi zaczęli chętniej trenować, także po lekcjach – mówi.

I uważa, że dla zdrowia warto też ruszyć w góry, a jest ich entuzjastą i poświęcił wypoczynkowi cudownie dwuznaczny plakat „W góry po zdrowie” z dwoma pagórkami (które, równie dobrze, mogą być muśniętymi słońcem pośladkami).

– Ja lubię góry, gdzie można się idealnie schłodzić, choćby wchodząc do lasu, więc ten plakat jest też pewną wskazówką – jest ci gorąco, nie jedź nad morze albo do ciepłych krajów, ale w polskie góry. Przyniosą ci wytchnienie, będzie przyjemnie – dodaje Kamiński.

OLEKSANDR POLIAKOWSKY, MAREK KSIĘŻAREK

A po-
śladki?
– Rzeczy-
wiście, to
puszczenie
oka do wi-
dza, choć cały
czas w nurcie
turystycznych,
BHP-owskich
plakatów – zazna-
cza od razu autor.

Plakaty Jakuba Kamińskiego były niedawno pokazywane w CK Nowy Pafawag

Będzie talent

U r o d z o -
ny w Strzelcach
Opolskich, ale od
lat mieszkający we
Wrocławiu Jakub
Kamiński najpierw
uprawiał street pho-
to (fotografię uliczną)
i studiował na Akade-
mii Sztuk Pięk-

nych (fotografię i multimedia). Na uczelni zainteresował się jednak plakatem. Było sporo zajęć z projektowania graficznego z ciekawymi wykładowcami, pojawiła się okazja, by spróbować sił.

– Przy zaliczeniu plakatu profesor Ludwik Żelaźniewicz, nie patrząc w mój indeks, zapytał, czy jestem z fotografii, czy z grafiki. Kiedy odparłem, że z fotografii stwierdził, że dałby sobie uciąć rękę, że napatoczył mu się student z grafiki – wspomina Jakub Kamiński. Słowa wykładowcy i znanego grafika i ilustratora zapadły mu w pamięć, choć o zmianie zainteresowań zdecydowało życie.

– W pewnym momencie, zwłaszcza po narodzinach mojego syna, uznałem, że fotografia mi się znudziła i powiedziałem już istniejące pomysły, więc podjąłem decyzję, że zajmę się czymś innym, co – po pierwsze – sprawi mi przyjemność, a po drugie, będę miał więcej zawodowej satysfakcji, bo lubię czuć zadowolenie z tego, co robię – tłumaczy. Dziś fotografia to hobbystyczne zajęcie.

Plakat musi być czytelny

Kamiński najbardziej znany jest z plakatów. Mają niepowtarzalny klimat, humor, są dla odbiorców czytelne. – To rzeczywiście

ważne – mówi artysta – ale najpierw prace muszą być czytelne dla mnie, bo jestem pierwszym ich odbiorcą. A ponieważ pracuję dla określonego klienta, biorę też pod uwagę jego punkt widzenia i uwagi – dodaje.

Pracę nad plakatem zaczyna od tzw. mapy myśli. To zbiór różnych motywów, które mogą zainspirować. Tworzy się z nich rodzaj pajęczyny, a na środku umieszczony jest temat do realizacji. – Przygotowuję wszystkie skojarzenia, jakie przychodzą mi do głowy, a potem podkreślam to, co można byłoby abstrakcyjnie połączyć – opisuje.

Na plakatach operuje prostymi motywami, choć nietypowo je ze sobą komponuje. Swoje projekty wykonuje na komputerze, choć wcześniej zawsze trochę szkicuje, aby klient miał pojęcie, czego się spodziewać. Kamiński przyznaje, że nigdy nie zdarzyło mu się, aby szukał klienta. To raczej zainteresowani trafiają do niego. O zlecenia nie walczy, bo w tym czasie jest najczęściej w pracy, czyli w szkole – Technikum nr 15 przy Skwierzyńskiej. – Mam stałe utrzymanie, a projektuję właściwie przy okazji – przyznaje wrocławianin.

Większość plakatów i książek z projektowanymi przez niego okładkami kupimy w sklepach internetowych.

Jakub Kamiński

Europejski lacrosse nad Odrą po raz trzeci

We Wrocławiu rozpoczynają się 9.07 Mistrzostwa Europy Mężczyzn w Lacrosse. Ta dyscyplina już na stałe wpięta się w wakacyjny rozkład jazdy stolicy Dolnego Śląska. Po zeszłorocznych Mistrzostwach Europy Mężczyzn U20 teraz nadszedł czas na zmagania seniorów.

B. Moch, M. Kurowicki

Mimo że lacrosse jest wciąż niszową dyscypliną w Polsce, to Wrocław staje się znaczącym miejscem na mapie Europy. Po raz trzeci nasze miasto będzie gościło rozgrywki rangi mistrzowskiej. Boiska AWF-u przy ul. Mickiewicza staną się – na niespełna dwa tygodnie – sercem lakrosowego świata. Impreza odbędzie się w dniach 9–19 lipca.

Dwie bramki i 10 graczy

Lacrosse to dyscyplina sportu, która pochodzi z Ameryki Południowej i uprawiana tam była wcześniej przez Indian. Jej współczesne zasady uregulowano jednak dopiero w Kanadzie w XIX w., gdzie stała się sportem narodowym.

Reprezentacja Polski w Mistrzostwach Europy Mężczyzn w Lacrosse startuje w grupie B, liczy na dobry wynik

Mecz lacrosse rozgrywa się na boisku trawiastym, tylko zimą w halach na sztucznej nawierzchni. Celem gry jest umieszczenie piłki w bramce przeciwnika za pomocą specjalnej trójkątnej rakiety. W grze biorą udział dwie drużyny po 10 zawodników. Mecz trwa godzinę i jest podzielony na cztery kwarty po 15 minut.

Organizatorzy spodziewają się prawie tysiąca zawodników z 25 drużyn Starego Kontynentu.

Polacy chcą podium

Nie zabraknie również reprezentantów Polski, na których po świetnym występie w 2022 roku podczas Eliminacji do Mistrzostw Świata rozgrywanych we Wrocławiu liczą polscy kibice. – Mamy nadzieję, że klimat stolicy Dolnego Śląska będzie przyciągał zawody tej rangi co roku – mówi Karolina Dukiel, organizatorka mistrzostw. I dodaje: – Dla nas, organizatorów, to sama przyjem-

ność widzieć, jak dzięki naszej ciężkiej pracy tworzy się sportowa historia. Oby na jej kartach jak najlepiej zapisała się reprezentacja Polski. Kto wie, może mimo światowej klasy rywali biało-czerwoni zaskoczą swoich kibiców i zajmą miejsce na podium? Dlatego warto przyjść, zobaczyć i kibicować – zaprasza. Reprezentacja Polski podczas losowania 5.04 trafiła do grupy B i zagra z Ukrainą, Hiszpanią, Czechami i Niemcami.

Sparta Wrocław vs. GKM z Grudziądza

Żuźłowcy Sparty Wrocław wygrali ostatnie dwa mecze i nie chcą zwalniać. Tym razem sprawdzą formę GKM-u Grudziądz. Do składu wrócili świetni juniorzy – Marcel Kowolik i Kuba Krawczyk. Na Olimpijskim można spodziewać się kompletu kibiców.

Mecze Sparty na Olimpijskim to zawsze duża dawka emocji dla kibiców

Michał Kurowicki

W najbliższej kolejce żuźlowej PGE Ekstraligi Sparta Wrocław zmierzy się z GKM Grudziądz. Mecz rozpocznie się w niedzielę, 13.07 o godz. 17 na stadionie Olimpijskim. Transmisja w Canal Plus Sport. Wejściówki na stronie bilety.wts.pl

Nasi na fali

Do zakończenia rundy zasadniczej PGE Ekstraligi pozostały tylko cztery kolejki. Wrocławianie świetnie jeździli w poprzednich spotkaniach. Jednak Sparcie ciężko będzie zająć pierwsze miejsce przed półfinałami, choć szanse na drugą lokatę są duże. Oczywiście trzeba wygrać w następnym meczu z GKM, a potem skupić się na wyjątkowo trud-

nym wyjeździe do Lublina. Dalej czeka spotkanie z żuźłowcami spod znaku Myszki Miki z Zielonej Góry. Na deser, to może być decydujący mecz o drugie miejsce, spotkanie u siebie z KS Toruń. W klubie bojowe nastroje przed końcówką sezonu zasadniczego.

Coraz bliżej do lidera

– Nasi juniorzy w każdym meczu dowożą bardzo cenne punkty, a to jest niezwykle istotne. Po ostatnim zwycięstwie na Olimpijskim zbliżyliśmy się do lidera i wicelidera PGE Ekstraligi. I nie zamierzamy zwalniać tempa – mówi Adrian Skubis, rzecznik prasowy klubu.

Najbliższy mecz w niedzielę 13.07, kolejny – 10.08 – Sparta rozegra z KS Toruń.

Tydzień w skrócie

W weekend na boiskach przy Lotniczej **Śląsk** był gospodarzem 5. turnieju PZU Amp Futbol Ekstraklasy (piłka nożna osób po amputacjach). Każda z drużyn zagrała po trzy mecze. Wyniki wrocławian: zwycięstwo 3:0 z Re-kordem Kuloodporni Bielsko-Biała, remis bezbramkowy z Wisłą Kraków (lider ekstraklasy) i wygrana 8:0 z Legią Warszawa. Śląsk z bilansem 13-1-3 jest na 2. miejscu w tabeli.

Koszykarski Śląsk poznał w piątek rywali w EuroCupie. Grupa A: Hapoel Jerozolima, BAXI Manresa, U-BT Kluż-Napoka, Bahcesehir College Stambuł, Umana Wenecja, Aris Saloniki, Neptunas Kłajpeda, Olimpija Lublana, Towers Hamburg. Początek sezonu – 30.09. Kilka dni wcześniej WKS zagra 1. kolejkę Orlen Basket Ligi – u siebie z Dzikami Warszawa 26.09.

Ślęza Wrocław ma nową zawodniczkę. Jest nią Amerykanka G'mrice Davis (29 lat, 190 cm). Środkowa, która ostatnio grała w USA i Izraelu, jest siódmą w kadrze Ślęzy na sezon 2025/2026 Orlen Basket Ligi Kobiet.

WYDARZENIA SPORTOWE

żużel

PGE Ekstraliga, 13.07, godz. 17, stadion Olimpijski, Sparta Wrocław – GKM Grudziądz, Canal+ Sport

futbol amerykański

European League of Football, 13.07, godz. 16.25, Prague Lions – Panthers Wrocław

lacrosse

mistrzostwa Europy, od 9 do 19 lipca, boiska Akademii Wychowania Fizycznego

Zwiedz krypty kościoła św. Wojciecha

Odkryj historię zabytków kościoła, krypt i skarbcza z autoprzewodnikiem. Do końca września można zwiedzać 800-letnią świątynię słuchając opowieści o dominikańskim dziedzictwie we Wrocławiu. Pl. Dominikański 2, bilety: 24 zł (norm.) i 18 zł (ulg.), www.wro.news/dominikanski

Spływ Baryczą 12.07, a Widawą – 13.07

Piękne pejzaże i ptaki Parku Kraj-obrazowego Doliny Baryczy czy stary dębowy las i okolice lotniska wrocławskiego aeroklubu? Obie trasy nadają się dla rodzin z dziećmi. Czas spływu: 4–5 h, a potem ognisko. Koszt: 90 zł (dorosły), 60 zł (dziecko). Szczegóły i zapisy: www.kayaktours.pl

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**

Straż Miejska: **986**

Centrum Powiadamiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601 100 100**

Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)

Pogotowie energetyczne: **991**

Pogotowie gazowe: **992**

Pogotowie ciepłownicze: **993**

Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Ważne telefony

Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77** (pn.-pt. 8-18)

Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22, 19501** (całodobowo)

Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8-15, śr. 8-17)

Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 30 85 030** (pn.-pt. 7-21)

Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionych: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8-14, śr. 8.30-16)

Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)

Taxi Senior: **794 123 124**

Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7-14)

Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo)

Zgłoś bezpańskiego psa lub kota: **986** (24h)

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)

Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**

Punkt Informacyjno-Kontaktowy Anonimowych Alkoholików: **71 321 21 24, 801 033 242**

Telefon informacyjny grup rodzinnych Al-Anon: **572 945 199**

WROMIGRANT

Punkt informacji dla migrantów i uchodźców (WCRS): **71 772 49 50, 538 579 555** (pn.-pt. 9-17)
Przejście Dialogu, ul. Świdnicka 19
(konsultacje osobiste pn.-sb. 12-16)

Napisz do nas!

REDAKCJA

pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
Anna Aleksandrowicz

Redaktor wydania
Anna Aleksandrowicz

DRUK

AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa

WYDAWCA
Gmina Wrocław

Amy Winehouse by Natalia Podwin 16.07

Koncert Amy Winehouse Night to muzyczny hołd wobec brytyjskiej piosenkarki. Na scenie Natalii Podwin będzie towarzyszył zespół, odpowiedzialny za pełne energii aranżacje największych przebojów Amy, takich jak „Rehab”. Bilety od 40 zł, Vertigo Jazz Club&Restaurant, ul. Oławska 13.

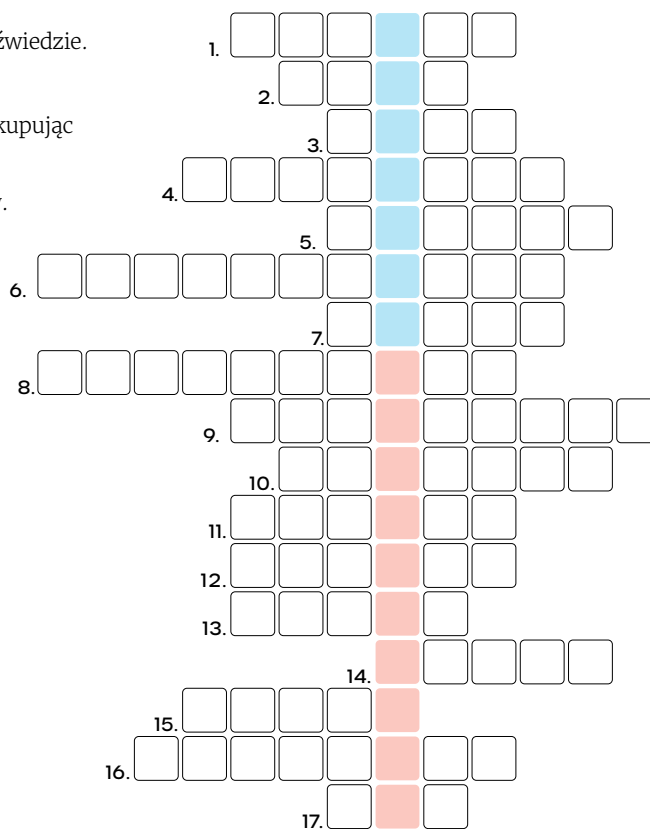
23.08 The Cinematic Orchestra i Możdźer

Na jedynym koncercie w Polsce The Cinematic Orchestra i Leszek Możdźer „Tu zaczyna się Wrocław” artyści zagrają swoje najśłynniejsze utwory. Centrum Historii Zajezdnia zaprasza do Hali Stulecia w sobotę 23.08 o godz. 19. Bilety od 266 zł na ebilet.pl i kupbilecik.pl.

KRZYŻÓWKA NUMERU 236

- Neogotycki wybieg w zoo we Wrocławiu, w którym dawniej mieszkały niedźwiedzie.
- Z lwem i napisem zoo na bramie.
- Fundacja ratująca zagrożone wyginięciem gatunki, którą można wesprzeć, kupując odpowiedni bilet do wrocławskiego ogrodu zoologicznego.
- Największy gryzoń, bardzo popularny wśród dzieci i producentów gadżetów.
- Imię pantery śnieżnej urodzonej we Wrocławiu w 2023 r., nawiązujące do górskich szczytów w Azji.
- Dyrektor ZOO, który sprowadził do niego wiele nowych gatunków, w tym okapi, mrówniki i kanczyle filipińskie.
- Najbardziej charakterystyczna część ciała u dzioborożca.
- Wyspa, której faunę możemy zobaczyć w pawilonie zoo.
- Zwierzę, które szczotką czyści krasnoludek.
- Nielot zamieszkujący Afrykarium.
- Często mylone z fokami.
- Telewizyjna wśród zwierząt.
- Małe ssaki mieszkające pod ziemią, pokazywane w Afrykarium.
- Koń w paski.
- Imię najsłynniejszej bajkowej surykatki.
- Miejsce w zoo pokazujące faunę rzeki Odry.
- Król zwierząt.

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora.

W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **236.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżów-

ki). Na odpowiedzi czekamy do **16.07** do **godz. 20**. Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do **23.07**. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z nr. tel. **71 776 71 00**. **UWAGA!** Wg regulaminu wygrywa ten, kto wyśle SMS-a jako pierwszy, przedostatni lub ostatni.

W tym wydaniu do zdobycia: bluza z herbem Wrocławia, workoplecak i butelka. Zwycięzcami w numerze 234 (hasło: Bądź bezpieczny) zostali: p. Katarzyna (bluza), p. Mirosław (workoplecak) i p. Agata (butelka). Gratulujemy!

➤ **Regulamin i RODO**
www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs